

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, GRUODŽIO – DECEMBER 18, 2010 Vol. CI Nr. 241

Kaina 1 dol.

Sutarta dėl pagalbos nuo krizės nukentėjusioms šalims

Briuselis, gruodžio 17 d. (ELTA) – Europos Sąjungos (ES) vadovų tarybos darbe dalyvaujanti prezidentė Dalia Grybauskaitė sako, kad ES sutarties pakeitimai sukuriant paramos mechanizmą nuo krizės nukentėjusioms šalims yra reikšmingi ne tik euro zonos, bet ir visos ES šalims.

„Lietuvai – taip pat. Bet kuri valstybė narė nėra ateityje apsaugota nuo finansinių sunkumų, todėl turėti aiškiai apibrėžtą pagalbos mechanizmą yra suinteresuoti visi“, – pabrėžė prezidentė.

Pasak šalies vadovės, labai svarbu, kad pavyko pasiekti, jog kuriant nuolatinį finansinės paramos mechanizmą dalyvautų visos ES šalys, taip pat ir Lietuva.

ES valstybių vadovai sutarė keisti ES sutartį, kad būtų sukurtas nuolatinis stabilumą užtikrinantis finansinės paramos mechanizmas, kuris padėtų finansinių problemų ištiktoms euro zonos šalims stabilizuoti savo finansų sistemas.

ES vadovų tarybos posėdžio dalyviai: (viršuje iš kairės į dešinę) Slovėnijos ministras pirmininkas Borut Pahor, Portugalijos premjeras Jose Socrates, Vokietijos kanclerė Angela Merkel, Suomijos premjerė Mari Kiviniemi, (apačioje iš kairės į dešinę) Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso, Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy ir prezidentė D. Grybauskaitė.

ELTA nuotr.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-17-10

PERIODICALS

„The Economist“ tinklaraštyje D. Grybauskaitė vadinama „metų akiplėša“

Londonas, gruodžio 17 d. (ELTA) – Garsaus „The Economist“ žurnalisto Edward Lucas tinklaraštyje „Eastern Approaches“ paskelbti „Eastern Approaches Awards 2010“ apdovanojieji, tarp kurių Lietuvos prezidentei Daliai Grybauskaitei suteiktas „Metų akiplėšos“ vardas. Tokiu vardu Lietuvos vadovė apdovanojama už netinkamus viešus pasisakymus. Specialistai tikino, kad būdama Europos Sąjungos komisare D.

Grybauskaitė puikiai atliko savo pareigas, tačiau jos, kaip Lietuvos prezidentės, pareiškimai dažnai glumino užsienio stebėtojus.

Prezidentė atsisakė dalyvauti vakarienėje su JAV prezidentu Barack Obama, kritikavo JAV ir Rusijos vadovų pasirašytą naują strateginių ginklų mažinimo sutartį START, taip dar labiau įsiutindama Baltuosius rūmus. D. Grybauskaitė nepamatuotai aukština autokratinį Baltarusijos

prezidentą Aleksandr Lukašenką, šalyje artėjant, kaip manoma, dar vieniems nesąžiningiems prezidento rinkimams. JAV nacionalinės saugumo tarybos pareigūnas netgi užsiminė, kad „vienintelis būdas D. Grybauskaitei patekti į Baltuosius rūmus – tik kaip turistai“.

Priešingai nei D. Grybauskaitė, Lenkijos vadovai E. Lukas tinklaraštyje sulaukė pagyrų už nacionalinį stabilumą baisios nelaimės akivaiz-

doje. Latvijos ministras pirmininkas Valdis Dombrovskis gavo vardą už išlikimą. Premjeras pritaikė griežčiausias taupymo priemones Europoje, bet vis tiek išsilaikė pareigose. Estijai suteiktas metų valstybės vardas. Nuo kitų metų, kai Talinas prisijungs prie euro zonos, Estija bus viena iš dviejų bendros Europos valiutos zonos narių, iš tikrųjų atitinkančių reikalavimus dėl valstybės skolos ir biudžeto deficito. Antroji šalis yra Liuksemburgas.

Lietuva gavo Lenkijos notą dėl švietimo

Vilnius, gruodžio 16 d. (BNS) – Lietuva gavo iš Lenkijos notą dėl siūlomų permainų švietimo srityje, bet jos „rimtai nevertina“ ir siūlo nepolitizuoti tautinių mažumų klausimų.

„Kadangi notoje yra tik pasvars-tymai apie nesančias problemas, jos rimtai nevertiname ir į ją nebus atsakinėjama“, – sakė aukšto rango Užsienio reikalų ministerijos pareigūnas. Pasak pareigūno, Lietuva laikosi nuostatos, kad įvairūs dvišaliai klausimai, tarp jų – ir tautinių mažumų, turi būti ne politizuojami, o sprendžiami ministrų ir specialistų lygiu.

„Tikimės, kad Lietuvos jau keletą metų siūlomas švietimo ministrų susitikimas įvyks kitų metų pradžioje, abiejų šalių ministrams aplankant lietuviškas mokyklas Lenkijoje ir lenkiškas – Lietuvoje“, – teigė pareigūnas, nenorėjęs įvardyti savo pavardės.

Lenkija ir lenkų tautinės mažumos Lietuvoje atstovai kritikuoja siūlomas įstatymo pataisas, kuriomis būtų plečiamas dėstymas lietuvių kalba lenkiškose mokyklose ir nuostatas, kurios teiktų pirmenybę lietuviškoms mokykloms.

I. Degutienei įteiktas P. Vileišio vardo apdovanojimas

Vilnius, gruodžio 16 d. (ELTA) – Seimo pirmininkei Irenai Degutienei įteiktas Petro Vileišio vardo apdovanojimas – Petro Vileišio apdovanojimo skulptūrinis portretas ir Aukso medalis. Šis apdovanojimas I. Degutienei skirtas už asmeninius nuopelnus stiprinant Lietuvos valstybingumą, plėtojant demokratiją šalyje, dėmesį verslo socialinės teisinės ir kultūrinės aplinkos ugdymui Lietuvoje, verslo ir mokslo sąveikai, tautos istoriniam paveldui.

Seimo pirmininkė pabrėžė, kad jai skirtas P. Vileišio vardo apdovanojimas – didelė pagarba ir kartu įpareigojimas. „Šią asmenybę laiku išskirtine Lietuvos atgimimo istorijoje. Tai buvo žmogus, kuris sugebėjo kurti valstybę plačiąja prasme: nuo inžinerijos tiltų statybos iki knygų rašymo ir kultūros puoselėjimo“, – sakė I. Degutienė. Seimo pirmininkė pabrėžė, kad P. Vileišis sugebėjo sutaisyti idealizmą ir pragmatizmą.

Lietuvos parlamente vykusių iškilnių metu Seimo pirmininkė taip pat įteikė apdovanojimus „Metų gaminy 2010“ laureatams. Šiems ap-

I. Degutienei įteiktas P. Vileišio vardo apdovanojimas. ELTA nuotr.

dovanojimams buvo pristatytos 76 įmonės iš 15-os šalies ūkio šakų. Komisija nusprendė skirti 81 aukso ir 16 sidabro medalių apdovanojimus atrinktai įmonių produkcijai ir paslaugoms.

Šiame numeryje:

- Ateitininkai (p. 2)
- Ganytojo žodis (p. 3)
- V. V. Landsbergio skiltis (p. 3, 9)
- Grūto parke – sovietinės praeities rodiniai (p. 4)
- Komentaras. Apsilankymas Grūto parke neišėjus iš namų (p. 5, 8)
- Apie būsimas permainas Lietuvos energetikoje (p. 7, 13)
- Kalėdinė mugė Lemonte (p. 10–11)
- „Ambersail“, jūra ir aš (p. 12)
- Lietuvoje „Lithuanian Mercy Lift“ darbai gerai žinomi (p. 14)

Valiutų santykis

1 USD — 2.59 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Skaitydama lietuvišką spaudą sužinojau, kad gruodžio 18-oji – tarptautinė migranto diena. Kas ir kam ją sumanė – nežinia, tačiau Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuras ir Europos migracijos tinklas mūsų šalyje atliko tyrimą „Lietuvos gyventojų požiūris į imigraciją ir darbo migrantus“. Tyrimo išvados – daugiau nei pusė (58 proc.) lietuvių imigrantus vertina neigiamai. Pasirodo, kad ta antipatija nepriklauso nei nuo migranto statuso, nei nuo išsilavinimo. Net ir aukščiausios kvalifikacijos darbuotojai iš užsienio šalyje nepageidaujami. Štai tau, Jurgi, ir devintinės! Patys lietuviai baigia išsibėgioti po svečias šalis, bet į Lietuvą įsileisti imigrantus – šiukštū. Įdomiausia, kad labiausiai darbo rinką nuo užsieniečių „apsaugoti“ norėtų pensininkai ir tarnautojai, kurie su imigrantais net nesusiduria. Ir ką čia bepridėsi?

**Redaktorė
Laima Apanavičienė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Už „Draugo“ prenumeratą mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdien, paskelbta) \$250.00
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugoja.

Siunčiant prašome pasiilikti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Iš Ateitininkų gyvenimo

2010 – Šimtieji ateitininkijos metai

Red. Vida Kuprytė c/o Draugas 4545 W 63 St. Chicago, IL 60629 el. paštas: draugas@ateitis.org

Sveikinimas

Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkės Ateitininkijos 100-mečio jubiliejaus proga

Mielosios Sesės ir mielieji Broliai Kristuje,
Gerbiameji Jubiliejinį metų šventės
viešnios ir svečiai!

Nuoširdžiai sveikinu ypač garbingą Šimtmečio Jubiliejų švenčiančią Ateitininkiją! Siunčiu šilčiausius linkėjimus į šimtmetės Ateities šventę Šiaurės Amerikoje susibūrusiems ateitininkams ir visiems, kam brangūs Jūsų puoselėjamas tikėjimas ir vertybės, idėjos ir gyvenimo principai. „Laisvės nėra be sąžinės laisvės“, — jau kiek daugiau nei prieš du dešimtmečius į laisvei ir nepriklausomybei atbūndančią Lietuvą kreipėsi ateitininkai sendraugiai. Šiandien matome, kokie pranašiški tuomet buvo jų žodžiai: trečiąjį nepriklausomybės dešimtmetį skaičiuojančiai Lietuvai vis dar reikia tikrosios — kuriančios — laisvės ir tokią laisvei apsisprendusių žmonių. Dabar esame laisvi nuo daug ko: nuo žeminančios okupanto vergovės, nuo svetimos valios, nuo draudimų laisvai reikšti savuosius įsitikinimus ar mintis. Tačiau ar esame laisvi kūrybai, pasiaukojimui, atsidaavimui, tikėjimui, net ir ar esame laisvi tikrai laisvei?

Todėl galiu drąsiai tvirtinti, kad Ateities šimtmetis — tai ne tik dar viena proga prisiminti iškiliausius ateitininkų sąjūdžio kūrėjus — Stasį Šalkauskį, Antaną Maceiną, Juozą Girnių, Praną Kuraitį, Praną Dovydaitį, Stasį Vlą ir kitus tikruosius Lietuvos visuomenės šviesulius, kurie savo gyvenimo neįsivaizdavo be ateitininkijos veiklos. Tai ir nekasdieninė galimybė pažvelgti į save, savo kasdienybę ir apsispręsti naujam veikimui viską atnaujinti Kristuje.

Šiandien prieš Jus vėl veriasi naujo šimtmečio galimybių ir iššūkių, naujų ieškojimų ir vertybių įtvirtinimo būdų vartai. Ir esu tvirtai įsitikinusi, kad Jūsų tarpe yra nemažai per šimtmečio slenkstį drąsiu žingsniu žengti pasiryžusių

sesių ir brolių, kurie visa širdimi trokštate viską atnaujinti Kristuje. Šimtmečių istorija ir patirtis liudija, kad tikrasis šventumas ir tikrasis žmogiškumas gimsta ne didžiojo žygiuose ar išskirtiniuose poelgiuose, — tikrasis šventumas ir tikrasis žmogiškumas geriausiai skleidžiasi kasdienybėje ir pačiuose paprasčiausiuose darbuose: ištiestoje rankoje pagalbos reikalingam, paduotame duonos kąsnyje alkstančiam, įlietoje vandens stiklinėje trokštančiam. Tad būkite tie Kristaus šviesoje mūsų gyvenimus atnaujinančiais liudininkais ir šventaisiais, kurie savo darbais ir savo kasdieniniais poelgiais kuriate Kristuje atnaujintą Lietuvą!

Nuoširdžiai linkiu atvirumo, įsiklausymo ir šventiškos nuotaikos visiems iškilmingo renginio dalyviams, o visiems ateitininkams — kuo geriausios asmeninės kloties ir naujų laimėjimų Laisvėje!

Irena Degutienė
2010 m. lapkričio mėn. 23 d.

Trumpai

SVEIKINIMAI. Ateitininkijos šimtmečio šventės, vykusios lapkričio 25-28 d. Čikagoje, organizacinis komitetas yra gavęs nemažai sveikinimų, kurių dauguma buvo išspausdinti šventės leidinyje. Šiame puslapyje pasidaliname vienu ypatingesniu, gautu iš Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Irenos Degutienės, kuris iki šiol nebuvo išspausdintas.

MARIJOS RADIJAS kas savaitę rengia laidą ateitininkams: „Visa atnaujinti Kristuje“, pavadintą pagal Ateitininkų organizacijos šūkį. Gruodžio 13 d. laidoje Renata Žiūkaitė, laidos vedėja, kalbėjosi su Ateitininkijos šventės org. komiteto nariais Mariumi Polikaičiu ir Daine Quinn apie šventės ruošą, paskaitose iškeltas mintis, archyvinės medžiagos kaupimą ir šventėje vykusias parodas.

Marijos radiją galima klausytis internete: **www.marijosradijas.lt**. Ateitininkų laida yra girdima pirmadieniais per pietus (12 val.), ji pakartojama antradieniais 4:30 val. p. p. (Čikagos laiku). Marijos radijo vedėjas yra kun. Kęstutis Kėvalas, jam talkininkauja kun. Nerijus Šmeiras.

ŽIEMOS KURSAI. Moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdybos ruošiami Ateitininkų pasaulėžiūros kursai įvyks š. m. gruodžio 26–31 d. Dainavoje. Nors registracija į šiuos moksleivių mėgstamus kursus jau pasibaigė, dar yra keletas laisvų vietų. Norintys dalyvauti yra prašomi susisiekti su Juliumi Kasniūnu el.paštu: **j.kasniunas@gmail.com**. Kursuose kviečiami dalyvauti lietuviškai kalbantys rimtai nusiteikę moksleiviai.

„GRANDIS“ BUNDA

Korporacija „Grandis“ Lietuvoje po truputį papildė savo archyvą. Didžiausia dovana — skydai, vėliava ir dokumentai, kuriuos mums perdavė Šiaurės Amerikos ateitininkai, grandiečiai Jonas Šalčius ir Arvydas Tamulis. Vyganto Malinausko, Ramunės Kubiliūtės ir Dainės Quinn dėka šie daiktai pasiekė Lietuvą. Jie geranoriškai sutiko mums pagelbėti ir nepaigalėjo savo laiko. Tiesa, čia neapsieita ir be gana komiško atvejo, kai korp!Grandies turtas netilpo į V. Malinausko lagaminą, tad dalis daiktų buvo sutalpinti į Petro ir Daivos Kislielių lagaminus. Dėkojame jiems už pagalbą.

Korp!Grandies Vilniaus skyriaus korporantai gruodžio 10 d. džiugiai rinkosi į posėdį prof. A. Damušio bute, kadangi visų laukė ypatinga staigmena — susipažinimas su lauktuvių iš Amerikos turiniu. Dėkojame Šiaurės Amerikos ateitininkams už parodytą pasitikėjimą.

Posėdžio metu buvo aptarti ateities planai, pristatyta jau vykdoma veikla. Šiuo metu ypatingas dėmesys skiriamas

Vilniaus Grandies korporacijos nariai džiaugiasi gavę lauktuves iš Amerikos: korporacijos vėliavą ir skydus. Iš k: Marius Alešius, Viktorija Čybaitė, Tomas Užsienis, Danielius Vargonas, Žydrūnas Živulskas, Martyna Bikulčiūtė, antroje eilėje už vėliavos: Simona Paurazaitė, Julija Jurkonytė, Andrius Sakavičius.

artėjančiai „Grandkavai“ ir informacijos apie korporacijos istoriją rinkimui. Šią medžiagą bus galima pamatyti Lietuvos Nacionaliniame muziejuje Vilniuje, ateitininkų parodoje, kuria rūpinasi sendraugė Inesa Čaikauskienė.

— **sen! Martyna Bikulčiūtė**

GANYTOJO ŽODIS

DIDINGAS SILPNUMAS

Arkivysk. Sigitas Tamkevičius, SJ

Šventajame Rašte gausu neeilinių asmenybių, galinčių pamokyti mus daugelio svarbių dalykų. Advento metu, laukdama Kristaus Gimimo šventės, Bažnyčia mums pristato Joną Krikštytoją, apie kurį Jėzus Kristus yra pasakęs: „Tarp gimusių iš moterų nėra buvę didesnio už Joną Krikštytoją“ (Mt 11, 11). Tai ne vėjo linguojama nendrė, tai daugiau nei pranašas. Jonas Krikštytojas buvo Jėzaus pirmtakas.

Jeigu į Joną Krikštytoją žvelgtume tik tomis akimirkomis, kai jis prie Jordano ugningai kalbėjo ir kvietė žmones į atgailą, susikurtume ne visą šio didingo pranašo paveikslą – jam būdingas gilus tikėjimas, aiškus savo misijos suvokimas ir didžiulė dvasinė jėga. Šalia tokio pranašo pasijustume labai silpni – argi mums lygintis su jo dvasios galia.

Įpusėjus adventui mums pristatomas kiek kitoks Jonas Krikštytojas. Jis Erodo kalėjime mato artėjančią savo gyvenimo pabaigą. Jonas iš nedoro karaliaus nesitiki jokios malonės, bet ne tai jį jaudina. Kalėjime Joną apninka abejonės, ar jis nesuklydo pristatydamas Jėzų minims kaip pasaulio Gelbėtoją. Joną pasiekia prieštaringos žinios apie Jėzų, svarbiausia – kalėjime jis jaučiasi pamirštas. Žmonių Gelbėtojas pamiršo savo pirmtaką ir juo nesirūpina. Jonas Krikštytojas suabejoja savo misija ir tai jį labai prislegia. Šis didis žmogus savo kančia yra mums labai artimas. Juk ir mes dažnai abejojame, nusiviliame, jaučiamės rūpesčių prislėgti, o Dievas tyli. Tarsi jo nebūtų.

Ką daro Jonas, kai jo sielą apgaubia abejonių debesys? Jis nelieka tūnoti abejonėse, bet ieško atsakymo. Siunčia mokinius pas Jėzų, kad šie parneštų atsakymą, kas iš tikrųjų yra jo paskelbtasis Dievo Avinėlis. Ar jis nesuklydo? Tai labai svarbi Evangelijos mintis: Jonas Krikštytojas ieško atsakymo ir jį suranda.

Jėzus neįrodinėjo Jono mokiniams, kas esąs, bet nurodė savo darbus: „Keliaukite ir apsakykite Jonui, ką čia girdite ir matote: aklieji praregė, raišieji vaikščioja, raupsuotieji apvalomi, kurtieji girdi, mirusieji prikeliami, vargdieniams skelbiama geroji naujiena. Ir palaimintas, kas nepasipiktins manimi“ (Mt 11, 5–6). Palaimintas esi, Jonai, kad nepaskubėjai pasipiktinti savo skelbtuoju Mesiju!

Mus, tikinčiuosius, panašiai kaip Joną Krikštytoją, šiandien dažnai gali apnikti abejonės: ar mes neklystame savo viltis sudėdami į Dievą, kai

daugelis jas sudeda į pinigus? Ar neklystame priklausydami Bažnyčios bendruomenei, kurios kūne matome ne tik šventumo ženklų, bet ir nuodėmės dėmių? Ar neklystame, siekdami anapusinio gyvenimo, kai daugelis tautiečių tiesiog per galvas lipa, kad tik geriau įsitaisytų šiame gyvenime?

Jeigu gerai įsiklausytume, ką apie Kristų, mūsų tikėjamą ir Bažnyčią kalba bei rašo mūsų dienų fariziejai, lengvai paskęstume ne mažesnėse abejonėse nei Jono Krikštytojo. Bažnyčios adresu vos ne kasdien žeriami skaudūs kaltinimai, nesibodima jų net šmeižti. Bažnyčia yra nekenčiama, nes daugeliui pasako skaudžią tiesą. Ji nepitaria tautos skandinimui alkoholyje. Ji gina žmogaus gyvybę. Ji nepalaiko nesąžiningų žmonių, besirūpinančių tik turtais ir galia, bet užmirštančių vargdienius. Daugeliui yra nepriimtinas Kristus ir jo Evangelija. Jie mieliau norėtų matyti Lietuvą pagonišką, nes tuomet būtų lengviau pateisinti savo nekrikščionišką gyvenimo būdą.

Bažnyčia, adventui einant į pabaigą, kviečia mus ieškoti ženklų, kuriuos skaitydami išsklaidytume savo abejonės. Tie ženklai yra per istoriją Kristų nešančios Bažnyčios darbai. Tie darbai nesuskaičiuojami.

Spalio mėnesį Vytauto Didžiojo universitete viešėjo garsus sociologas prof. Zygmunt Bauman. Priimdamas universiteto pagerbimą, jis akademiškai bendruomenei kalbėjo apie blogio paslaptį. Teigė, kad blogį kuria ne pavieniai į Hitlerį panašūs siaubūnai. Blogis savo šaknis turi kiekviename žmoguje ir kiekvienas žmogus yra galimas nusikaltėlis. Šis protingas, nors ir ne krikščionis, sociologas kvietė, kad mokslo ir genialių atradimų amžiuje reikia kasdien mąstyti apie moralę, padorumą ir pagarbą žmogui, nes be šitų vertybių žmonija su visa savo pažanga ir išradimais eina susinaikinimo keliu. Bet juk mums, krikščionims, tai seniai žinoma tiesa.

Jau du tūkstančius metų Kristaus Bažnyčia skiepija žmonijos pagarbą ir meilę žmogui, tiesos ir teisingumo pirmumą prieš vartotojiškumą ir hedonizmo grindžiamą kultūrą, atlaidumą ir gailėstingumą, nes be šių dorybių žmogus, kaip liudija istorija, virsta plėšriu žvėrimi. Bažnyčia jau du tūkstančius metų gelbsti žmoniją nuo susinaikinimo.

Nors pavieniai Kristaus Bažnyčios nariai padaro net labai skaudžių nuodėmių ir nusikaltimų, ji lieka vienintelė galinga institucija, ginanti žmogų. Bažnyčios nešama Evangelija keičia žmonių širdis ir šito nematyti gali tik stokojantys geros valios. Tūkstantmetė Bažnyčios istorija yra pilna atsivertimų į gera, kai žmonės iš blogio prisikeldavo naujam gyvenimui, kai žvėrys tapdavo avinėliais. Tai nepaneigiama tikrovė – ją galėtų paliudyti kiekvienas nuodėmklausys. Kiekvienas iš mūsų taip pat galėtume paliudyti, kiek kartų Kristaus Evangelija mus sulaikydavo nuo blogio ar paskatindavo pasitaisyti.

Artėjant Kalėdoms Bažnyčia mus, dažnai abejojančius ir nusiminčius, drąsina pranašo Izaijo žodžiais: „Būkite stiprūs! Nebijokite! Štai jūsų Dievas (...). Jis ateina jūsų išgelbėti!“ (Iz 35, 4).

VYTAUTAS V. LANDSBERGIS

Prisigerti iki dangaus graibymo

I
Internetiniame dienraštyje „Bernardinai.lt“ skaitydamas savo bičiulio Liudviko Jakimavičiaus gana intymią išpažintį apie jo kovą su potraukiu alkoholiui, apsidžiaugiau, kad žmogus nebebijo kalbėti apie šią problemą viešai, nors žino, kad iš jo atvirumo, nuoširdumo komentuose gali būti skaudžiai pasišaipyta.

Panašus džiugus jausmas apima ir tada, kai tenka dalyvauti anoniminių alkoholikų susitikimuose bei stebėti, kaip žmonės drįsta viešai ir atvirai kalbėti apie savo buvusį gyvenimą, su visomis aplinkybėmis, kitąsyk gana nemaloniomis bei žiauriomis. Laisvas pasidarai tik tada, kai nebebijai liudyti savimi. Nebebijai, „ką kiti pasakys“. Komentatorė „Ida“ po Liudviko straipsniu rašo:

Ačiū, ponui Jakimavičiui, už atvirumą. Esate ne tik stiprus, bet ir labai drąsus žmogus, kad sugebate atvirai rašyti apie asmeninius skaudžius dalykus.

Tačiau nesutinku, kad gerti ar negerti yra tik kiekvieno žmogaus asmeninis reikalas. Taip, ir valstybė, ir smukusio žmogaus artimieji yra bejėgiai tol, kol pats žmogus neapsisprendžia keistis. Bet štai tada turime visi stoti tokiam žmogui pagalbėti – ir valstybė, ir artimieji.

Be to, yra labai svarbi ir valstybės nuostata alkoholio atžvilgiu – ar jai tai yra remtinas prioritetas, ar kenkiantis blogis. Jei valstybei yra svarbiausia surinkti tik kuo daugiau mokesčių bet kokia kaina arba paremti turtingųjų, kurių kišenėje sėdi ne vienas valstybės tarnautojas, alkoholio verslą, tai tada suprantamos yra ir jos pastangos skatinti alkoholio verslą – jo gamybą bei pardavimą. Bet jei valstybės tikslas yra sveikas, orus, sąmoningas ir nenugirdytas žmogus, jos pilietis, tai ji pirmiausia ir žiūrės, kaip išlaikyti blaivų, darbingą ir sveiką tautą, visuomenę. Ji ne tik nedarys prielaidų, kaip lengviau įsigyti alkoholio visuomenės prekybos taškuose, bet ir padarys viską, kad būtų užgniaužta nelegali jo gamyba bei prekyba juo.

II

Prieš kokius aštuonerius metus, kai mečiau gerti – iš pradžių buvo gana nyku, nes liko daug laiko ir nebebuvo ką veikti. Senų draugų nebeliko, pagirių nebeliko. Tačiau ilgai be gėrimo netvėriau – greitai susiradau naują „chebrą“, tik šįkart „Arbatos magijoje“ ir pradėjome gerti toliau. Arbatą... Chroniškai. Pigiau, be pagirių ir – su kitokiomis užstalės kalbomis. Pagal rytiečių tradiciją prie arbatos nevalia kalbėti apie ligas, pinigus, bėdas, apkalbinėti nesančių. Teko išmokti naujų naujo gėrimo ritualų – pasidalinti geromis naujienomis, pasidžiaugti bičiulių darbais, padėklamuoti poeziją, padainuoti liaudies dainą, prisiminti ką nors gero ir gražaus. Būti čia ir jausti akimirkos grožį – kai uostai arbatą, kai apžiūri indą, arbatžolės, kai bandai pajusti kiekvieno gurkšnio besikeičiančio skonio atspalvius... Iš pradžių tai atrodė gana dirbtina, bet kai įpratome – visai patiko.

Kitąsyk prisigeriame iki dangaus graibymo. Neseniai vienos tokios ceremonijos metu bandėme įsivardyti – ko mes čia Lietuvoje susirinkome ir ką čia darome. Galop sutarėme, jog vienas pagrindinių dalykų, ką Lietuvos politikams siūlytų mūsų anoniminių arbatos gėrikų klubas, tai – Sveikata. Sveikats gyvenimo būdas (kasmetinis sveikatos tikrinimas, atsisakymas rūkymo ir alkoholio, kasdieninė kūno mankšta), teigiama psichologinė aplinka, pagarba žmogaus asmeninei erdvei, atsakingas gyvenimas. Ko kitąsyk neprigalvoji, arbatos prisigėręs...

III

Kadaise Vilniaus universitete studijuojant literatūrą įstrigo vieno dėstytojo paskaita apie Lotynų Amerikos romano bumą, kuris, pasirodo, nebuves savaiminis reiškiny – jį sugalvojo ir organizavo keli tuomet dar negarsūs Lotynų Amerikos rašytojai. Šios literatūrinės revoliucijos sumanytojumi (berods) buvo pats Ch. L. Borges, sukūręs tris taisykles – kaip provincialiam literatūriniam reiškiniui tapti pasauliniu avangardu: 1) Važiuoti į Europą ir išmokti avangardo literatūrą bei kalbą; 2) Savo krašto istorijas pradėti rašyti tuo naujai išmoktu stiliumi ir 3) Iškopus į pažinimą, kitus komandos narius reklamuoti, aukštinti ir skatinti.

Bandymas pavyko. O ką, jeigu ir Lietuvoje mes pabandytume susitariti ir įgyvendinti panašų kolegialumą – mene, politikoje, versle? Ar tai įmanoma?

IV

Sunku pasakyti, ar Lietuva blaivėja, ar girtėja. Pasaulyje pastebimi reiškiniai lyg ir nieko gero nežada. Europos jaunimo organizacijos „Active – Sobriety, Friendship and Peace“ prezidentė Andrea Lavesson teigia: „Europoje įsitaisė žalinga įprotį kalbėdami apie žmogaus teisių pažeidimus galvoti tik apie besivystančias šalis ir diktatūras. Nors tai ir patogu, bet tiesa yra ir tai, kad mūsų žemyne taip pat yra pažeidžiamos žmonių ir netgi vaikų teisės. Kasdien! Ir su tuo privalome kovoti nedelsdami.“ Atsiliepiant į milijonų jaunų Europos žmonių poreikius ir reikalavimus „Active“ išplatino savo naujausią leidinį apie žmogaus teisių pažeidimus, kuriuos sukelia alkoholio žala ir alkoholio vartojimo kultūra Europoje.

Nukelta į 9 psl.

Grūto parke netoli Druskininkų – sovietinės praeities rodiniai

Parką juosia spygliuota vieta su sargybos bokšteliais.

Sovietmetį primenantys rodiniai.

Paminklas partizanei Marytei Melnikaitėi.

Vilniaus Rotušės aikštėje kelis dešimtmečius stovėjęs paminklas Vincui Mickevičiui-Kapsukui, kurio vardu sovietmečiu buvo pervadinta Marijampolė.

Atkurta to meto biblioteka ir agitpunktas.

A. Vaškevičiaus nuotr.

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Specialiai „Draugui“ iš Lietuvos

Už kelių mėnesių, balandžio 1-ąją, sukaks lygiai 10 metų, kai Grūto kaime, netoli Druskininkų, pirmuosius lankytojus pakvietė sovietinių skulptūrų muziejus. Toks muziejus daug kuo yra unikalus, o jo įkūrėjas, savo kapitalą iš prekyba uogomis, grybais bei sraigėmis susikrovęs verslininkas Viliumas Malinauskas už šį parką net yra laimėjęs alternatyviąją Nobelio taikos premiją.

Savo karjerą Marijampolėje pradėjęs Malinauskas sako, kad daug kas jo gyvenime atsitinka tarsi ir neplanuotai. 67 metų verslininkas, garsios Lietuvoje bendrovės „Hesona“ įkūrėjas, net nemanė, kad kada nors imsis grybų verslo, jis ir nesapnavo, kad įkurs didžiulį parką, į kurį investuos kelis milijonus litų nuosavų pinigų.

Malinauskas pasakoja, kad vieną kartą Vilniuje, metalo gamyklos patvoryje, pamatė sukrautas kelias sovietines skulptūras, kurios buvo išardytos ir čia atvežtos. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, 1989–1991 metais sovietmečio ideologizuoti paminklai buvo griaujami, tad dešimtys jų atsidūrė įvairių gamyklų teritorijose, buvo sandėliuojami patvoriuose, kiemuose. Tiems paminklams grėsė visiškas sunaikinimas, nors jie yra dar nelabai tolimos praeities liudininkai.

1998-aisiais Lietuvos kultūros ministerija paskelbė konkursą tokių skulptūrų parodai įrengti. Jį ir laimėjo Malinausko bendrovė „Hesona klubas“. Buvusiuose pelkynuose, Dzūkijos nacionalinio parko teritorijoje, 1999 metų pradžioje pradėti parko įkūrimo darbai, iki 2001-ųjų balandžio parengta 2 kilometrų ilgio paroda, kurioje galima pamatyti 46 autorių 86 darbus.

Parkas užima apie 20 hektarų teritoriją, jame yra ir paveikslų galerija, muziejus, agitpunktas, kiti statiniai. Parko įkūrimą lydėjo daug nesusipratimų, konfliktų, kainavę jo įkūrėjui daug nervų. Atsirado nemažai žmonių, tarp jų ir Seimo narių, visuomeninių organizacijų atstovų, kuriems sumanymas rodyti vienoje vietoje sovietmečio stabus atrodė šventvagystė. Nors parko įkūrėjas aiškino, kad jo tikslas – ne aukštinti sovietmetį, protestai tęsėsi kelerius metus.

Renigiant parodą buvo pasitelkti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro specialistai, kurie paruošė išsamią medžiagą – komentarus prie kiekvienos skulptūros kuo „pasižymėjo“ vienas ar kitas sovietmečio veikėjas, kas nuo jų nukentėjo. Taip buvo atskleista visa to meto žlugdanti ideologija, apie kurią dabartinis Lietuvos jaunimas jau nieko nežino ir čia vaikščioja kaip po linksmybių parką. Jaunesniems lankytojams – ir čia įkurtas įspūdingas zoologijos sodas, kuriame dabar gyvena 142 rūšių gyvūnai, tarp jų strčiai, zebrai, kupranugariai, danieliai, šernai, meška ir kiti.

Parke esančiame muziejuje atspindi, kokia stipri buvo tuometė sovietinė ideologija, kaip buvo „organizuojami“ ir koku farsu virsdavo rin-

kimai, kaip dirbo agitpunktai. Čia esančioje paveikslų galerijoje – šypseną keliantys tuomečių vadų Lenino, Stalino, Brežnevo paveikslai tarp vaikų, kolūkių fermose, javų laukuose. Viskas persunkta ideologija, viskas tarnauja vienam tikslui – įtikinti, kaip gera buvo gyventi, kokie visi buvo laimingi.

Įspūdis ištis nykus, juolab kad teritorija aptverta spygliuota viela, per garsiakalbius sklinda sovietinės dainos, stovi lagerius primenantys sargybos bokšteliai ir barakų likučiai. Prie įėjimo į parką – gyvulinis vagonas, kokiais į Sibirą buvo vežami tėvai ir seneliai. Žinoma, tai negali neįtaudinti ir kelia daug įvairių jausmų.

Malinauskas aiškina, kad tauta privalo žinoti savo istoriją. Toji istorija – ir čia pat parko esančioje kavinėje, kur jums pasiūlys sovietmetį primenantį meniu – kilekės su svogūnu, briaunuotą stiklinę vodkos ar barščių iš aliuminio dubenėlio. Jaunimui tai ištis įdomi pramoga, ir tėvams tenka dažnai aiškinti, kad ištis taip ir buvo valgoma...

Parką ištisus metus lanko tūkstančiai žmonių iš viso pasaulio, nors bilietai gana nepigūs – kainuoja 20 litų (apie 8 dolerius). Prie įėjimo – didžiulė vitrina, kur sukaupti įvairių pasaulio šalių laikraščiuose ir žurnaluose įvairiausiomis kalbomis spausdinti rašiniai apie šį parką. Tarp kitų straipsnių – ir informacija apie 2001-ųjų metų spalį Malinauskui paskirtą alternatyviąją taikos premiją „Ig Nobel“, kuri jam buvo įteikta Harvard University Sanders teatre.

Premija įteikta už įgyvendintą sumanymą – „Stalino pasaulio“ įkūrimą. Jis tapo pirmuoju lietuviu, sulaukusi tokio neįprasto apdovanojimo. Malinauskas juokauja, kad premija nereiškia pinigų – jų jis negavo, o buvo apdovanotas tik diplomu ir prizu. Tai padėjo pritraukti į Grūtą daug lankytojų iš Amerikos, Australijos, apsilankė net turistų iš Azijos, Naujosios Zelandijos, kitų tolimų šalių.

Šiomet rugpjūtį parko įkūrėjas, kuris yra ir Druskininkų mero Ričardo Malinausko tėvas, pasiekė dar vieną žinią – visame pasaulyje garsus kelionų gidas „Lonely Planet“ Grūto parką įtraukė į dešimties keisčiausių pasaulio muziejų sąrašą ketvirtuoju numeriu. Pirmasis šiame sąraše – Pariziaus kanalizacijos muziejus, po jo eina Japonijos Meguro miesto parazitologijos ir Islandijoje esantis falologijos muziejus. Po Grūto rikiuojasi blogojo meno muziejus, esantis Massachusetts valstijoje, JAV. Dešimtuose yra dar vienas JAV – Tennessee valstijoje Chattanooga mieste, veikiantis tempimo įrankių muziejus.

Kažkada dėl muziejaus virusios aistros jau nurimo, aprimo ir dar nesenais skandalas, kai dalis skulptorių už parke rodomus darbus ėmė reikauti autorinio honoraro. Tada užpykęs Malinauskas kai kurias skulptūras iš pradžių uždengė audeklu, o po to išnešė iš parko. Parkas lieka mūsų istorijos liudininku ir pasakoja apie laikmetį, kurį norisi kuo greičiau užmiršti ir kuris, reikia tikėtis, niekada nesugrįš.

KOMENTARAS

Apsilankymas Grūto parke neišėjus iš namų

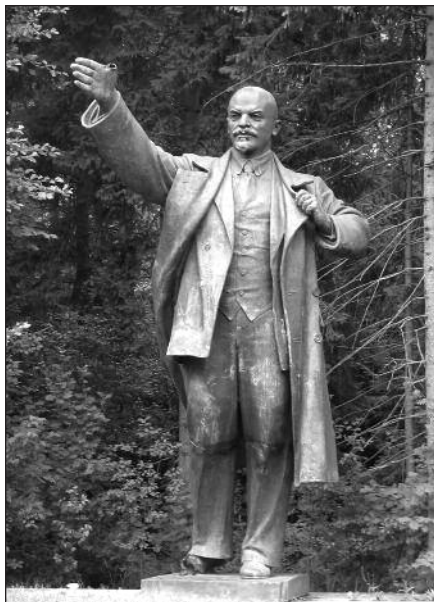
JONAS ŠARKA

Dar pereito šimtmečio pabaigoje, kai apie Viliumą Malinauską gal tik jo buvę subjektai – kolchozninkai – žinojo, mūsų mieste besilankantis Šiaulių miesto meras viešai išsitarė, kad sovietiniai paminklai jau nuvers-ti, patalpinti į kažkokias patalpas ir gal bus išvežti į specialų parką, tik dar nežinojęs kur. Tik jam išvykus namo, susigaudžiau apie tokio dalyko rimtumą ir kad ponas Lankauskas, Šiaulių meras, greičiausiai kalbėjo teisybę. Tada ėmiau ir parašiau laiškutį „Drauge“, kuriuo išreiškiau savo nusistebėjimą tokio parko užmačioms, bei abejones, kokią naudą duotų mūsų tautai, jei tokie užsimojimai taptų kūnu. Buvau didžiai nustebintas to laiško pasekmėmis. Tiesiog širšių lizdą sukėliau ant kojų. Dauguma palaiškė mano pusę per spaudą ir asmeniškai, sutikdami su mano nuomone, bet buvo ir tokių, kurie piestu stojosi ginti sovietinių skulptūrų parko sumanymą, įskaitant ir jau paminėtą Šiaulių merą Alfredą Lankauską. Jis buvo ne tik meras, bet ir lakūnas, turįs daktaro laipsnį fizikos srityje, profesoriavęs Vilniaus universitete. Jis yra gimęs Sibire, sovietmečio tremtinių šeimoje. (Tad man yra tiesiog keista, kad dauguma Sibiro tremties ragavę žmonės vengia peikti Grūto parką). Jis irgi „Draugo“ laiškų skyriuje karštai stojosi ginti parko įsteigimo reikalingumą. Atsirado ir vietinių „antrabangių“, mokslo ragavusių žmonių, kuriems toks parkas „nedeegino padų“. O man gi dėl žemiau išdėstytų priežasčių vėl „užniežtėjo“ pirštai su skaitytojais pasidalinti keletu, gal ir ne visai besisiejančių minčių bei nuomonių apie tą žiniasklaidos po visą pasaulį išgarsintą Grūto parką. Gerai žinau, kad šis rašinys paliks tik kaip „tyruose šaukiančio balsas“, bet gal nors iš dalies pavyks atsikratyti jau keletą savaičių mane kankinančio slogučio.

Viskas prasidėjo nuo prieš tris savaites turėto sapno. Sapnavau, kad plaukiojau net trijuose labai skaidraus vandens ežeruose, kurių krantai buvo apvesti stipria metaline tvora. Pro ją matėsi plytinių pastatų griuvėsiai bei keletas nemažų paminklų-skulptūrų. Tikėkite manimi, kitą dieną, berūšiuojant senus popierius išmesti į sąvartyną, netikėtai užtikau kopiją dar 1999 m. spalio 15 d. „Lietuvos aide“ išspausdinto Jurgio Kunčino rašyto straipsnio „Glėbas, Glūkas... Grūtas“. Labai taikliai satyrine forma jis aprašė tuomet dar besikuriantį Grūto parką. Bematant supratau, kad šis radinys siejasi su mano sapnu. Dar ne viskas. Patvirtinant mano sapno autentiškumą po poros dienų nutiko dar vienas sutapimas. Besikalbant su Omaha besilankančia aštuoniuke – delegacija iš Šiaulių (miestas užmezgęs seseriškus ryšius su Omaha), užsiminiau ir apie man tuomet labai aktualią temą – Grūtą. Visi kaip vienas, lyg susitarę, pradėjo pūsti į tą pačią dūdą. Visi piestu stojosi už to parko svarbą kaip istorinį objektą, turintį auklėjamosios naudos ir t. t., ir t. t. Vėliau tą patį išgirdau ir iš keleto čia gyvenančių „trečiabangių“. Nebandžiau pakeisti jų

įsitikinimų – „Prieš vėją nepapūsi“. O mano nusistatymo dėl Grūto parko dar niekas nepakeitė ir nepakeis.

Dauguma mano pažįstamų jau net po du kartus yra aplankę jį, o aš – ne, nepaisant, kad Lietuvoje lankiausi bene tris kartus nuo jo įsikūrimo. Esu bent po du kartus lankęs Raganų kalną, Kryžių kalną, Europos centrą, Velnų muziejų Kaune, Kaimo buities muziejų Rumšiškėse, Gedimino ir Trakų pilis, kur atsispindi tikroji Lietuvos istorija bei lietuviška kultūra. Tačiau, turiu prisipažinti, kad iš tikrųjų tame Grūto parke lankiausi, ten nukeliavęs pirštais, pasinaudojęs savo kompiuteriu. Tad pasiklausykite mano įspūdžių.

Tai įvyko netrukus po šiauliečių apsilankymo. Pirštais bebraukdamas ir bebaksnodamas kompiuterio ekraną per „Google“ paruoštą Lietuvos žemėlapi „aplankiau“ savo gimtinės laukus, Veprius, kur lankiau pradinę mokyklą, ir basas ne kartą vaikščiojau Kalvarijos keliais, Ukmergę, kur lankiau Antano Smetonos vardo gimnaziją, Lietuvos sostinę Vilnių ir kt. Mano pirštai netikėtai mane nuvedė ir į Druskininkus, o pagaliau ir į Grūto parką su beveik visų ten patalpintų sovietinių valdovų bei mažesnio kalibro aparachikų figūrų – stabų nuotraukomis. Neprieštarausiu – tai tikrai šauni kolekcija, skaičiumi pirmaujanti leniniais. Kažkas paminėjo, kad apie 40 jų ten suvežta iš Lietuvos miestų – miestelių aikščių. Argi negudrus būdas jų atsikratyti? Parafrazuojant mūsų liaudies išmintį – „ir vilkas sotus, ir piemuo neprieštarauja“. Manau, kad ne visi tie 40 leninų ten eksponuojami. Kai kurie, mažiau įdomūs, dar guli parko sandėliuose. O miško eglių pavėsyje išstatyti leninai tikrai verti dėmesio. Štai vienas iš jų, daug aukštesnio ūgio, negu originalus Leninas, stovėdamas pirštu rodo. Gal tai tas pats, kuris Vilniuje rodė kelią į Lukiškių kalėjimą, o gal jis rodo į moterų išvietę. „Vyrų ir kairę, o moterų į dešinę“, – visiškai panašiai, kaip čia, Amerikos, greitkelių poilsio stotelėse. Atmenu, kai kartą važiuojant pakeliui į Druskininkus mūsų vairuotojas, neatidėliojamam reikalui ištikus, mus vyrus siuntė miškan į kairę, o moteris į dešinę. Tik visa bėda, tankūs uodų būriai negailestingai mus vijo atgal į automobilį. Reikia pastebėti, kad moterų šiuo atveju pra-

lenkė vyrus...

Bet šalin juokus. Grįžkime prie leninų. Tas pats Leninas, ranka rodantis į dešinę, turi žiauriai sužalotą dešinę koją ir apiplėsytą batą. Be to, abi jo kojos aukščiau kelių, matyt, darbininkams skubotai verčiant nuo pjedestalo jo originalioje vietoje, buvo nulaužtos ir Grūte nevykusiai sulydytos. Mano nuomone, visa tai gerokai nuvertina Lenina, jį nudievina. Be to, beveik visų parke esančių skulptūrų išūliai negerbia miško paukščiai, palikdami žymes ant jų galvų. Bet, iš kitos pusės žiūrint, tai universalus dalykas, nes, pagal mano patirtį, paukščiai, ypač karveliai, tą patį daro ir Atėnuose, Romoje, Paryžiuje bei kituose ilgą istoriją turinčiuose miestuose – tad mano pastaba apie paukščius Grūto parke gal ir ne vietoj. Labai atsiprašau. Kitas Leninas, pasodintas ant pjedestalo su knyga rankoje, tartum mąsto, kaip atsikratyti tos ligos, kuri jį per anksti nuvarė į mauzoliejų raudonojoje aikštėje šalia Kremliaus. Ir man teko pro GUM komplekso langą dar 1988 m. vasarą stebėti garbės sargybos keitimą. Iš Kremliaus sienos pasirodė keturi ilgaus šautuvais ginkluoti kariviai, vedami vyresnio rango puskarininkio. Lyg nenoriai jie ėjo į sargybą, nes marširavo vienas kitam spardydami į užpaklius, kojas lėtai keldami horizontaliai su šaligatviu. Pakiestieji sargybiniai greitesniu žingsniu, irgi vienas kitą bespardydami, dingo Kremliaus sienoje.

Kalbant apie Lenino mauzoliejų prisiminė vienas tikras, o gal tik išgalvotas atsitikimas. Kartą du berniokai iš Lietuvos, pamatę ilgiausią eilę turistų, vingiuojančią raudonojoje aikštėje (pastebėkite, kad aikštės pavadinimą rašau iš mažosios, atsikeršydamas už tai, kad sovietmečiu buvo nevalia Dievo vardą rašyti didžiąja raide), irgi prie jos prisijungė, manydami, kad čia kas nors gero pavadinėjama. Kadangi jiedu buvo šiek tiek išgėrę, tai tarp savęs kalbėjosi ir juokavo. Šalia buvę eilėje juos pradėjo tildyti, įspėdami, jog nedera taip triukšmauti einant pagerbti Lenino kapą. Vienas iš didžiai nustebintų mūsų tautiečių netyčia ištare lietuvių tankiai vartojamą prietarą: „Tai va, kur šuo pakastas“ ir bematant pasišalino.

Dar verta plačiau užsiminti ir apie gal antro garsumo sovietų įžymybę – Josifą Visaranovičių Džiugašvilį – Stalina, kurio skulptūrų Grūto parke tik keletas – nereikia nė vienos rankos pirštų jas suskaičiuoti. Na, kaip gal jau žinote, netrukus po

jo mirties, Chruščiovo pastangomis buvo atimti visi jo turėti titulai (įskaitant ir „generalissimus“), nuplėšyti visi medaliai ir gal net jo čėbatai numauti, nes Grūto parke esantys stalinai dėvi tik žemus batelius. Tiesa, ir jo garbei statyti paminklai tuomet buvo išvartyti, suskaldyti į šipulius bei išlydyti. Reikia stebėtis, kad kažkokie jo gerbėjai Lietuvoje keletą jų išgelbėjo Grūto parkui. Nemanau, kad tai paties Viliumo M. nuopelnas.

Vienas iš josifų pastatytas vienui vienas, su graikiška jūreivio kepure, ilgu paltu, kurio užanty jis laiko savo plieninę ranką. Žinote, kaip toje dainoje žodžiai – „Mūsų Stalinas čia – jo plieninė ranka, Vorošilovas veda laimėti...“ O mes, liaudies vaikai, dainuodavome pridėdami „mūsų liaudis visa, apiplyšus, basa, lašinių nebėra – apie sviestą nebėr ko galvoti.“ Nežinau, kodėl jo ranka laikoma užanty? Gal todėl, kad ji buvo per sunkaus plieno, o gal jis mėgo Napoleoną. Ir koks sutapimas – juos abu ištiko labai panašūs likimai. Kaip jau minėjau, Stalinas mėgo nešioti ilgaaulius batus – čėbatus. (Galbūt jo tėvo pasiūtus, nes tėvas buvo batsiuovys?). Savo plienine ranka ir sunkiu čėbatu jis mėgdavo gerai apkulti ar apspardyti savo bendradarbius, nesutinkančius su jo nuomone. Daug iš jų išspyrė lauk pro Kremliaus vartus. Dauguma tų neklaužadų atsidurdavo Liubiankos rūsiuose arba tiesiog po žemės velėna. Jis daug ir „gero“ savo karalystėje pridarė: bažnyčias pavertė sandėliais ar įmonėmis tankams gaminti, pristatė užtvankų, prikassė kanalų, pritiesė geležinkelį, kuriais veltui milijonus žmonių vežiojo po Sibiro taigas bei amžinojo įšalo žemes. Užtai rašytojai, poetai, oratoriai jį mokytoju, globėju, genijumi, neklystančiuoju, išmintinguoju liaudies vadu ir tėvu vadino. Iš lietuvių pusės „savo duoklę atidavė S. Nėris“ (LEL) parašytama „Poemą Stalinui“, už ką ji buvo pakviesta į Kremlį, paties dėdės Josifo vaišinama rūkyta žuvmi, *kavijaru*, gruzinišku vynu, rusiška gira (kvasu) ir pan. Ne vienas iš jo garbintojų manė jį nemirtingu esant, bet jis 1953 m. mirė, tuo privirdamas košės pašto tarnybai, pakeitusiai jo garbei anksčiau pavadintus miestus Stalingrado, Stalinabado, Stalino vardais... O kur dar gatvės, aikštės, prospektai ir daugybė kitokių viešų pastatų.

Nemažai ir didesnio ar mažesnio rango LTSR komunistinių veikėjų, Kremliaus valdovų klapčiuokų Grūte pristatyta. Smailižiumi ten suradau gerą Lenino ir

Nukelta į 8 psl.

Minskas, gruodžio 17 d. (URM info) – Lietuvos diplomatinėje atstovybėje Baltarusijoje gruodžio 15 dieną surengtos NATO kontaktinės ambasados darbų perdavimo iškilmės. Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopos kariai iškilmingai sulanksčius NATO vėliavą, Lietuvos ambasadorius Baltarusijoje Edminas Bagdonas į ją įteikė Prancūzijos ambasadoriui Minske Michel Raineri, šitaip perduodamas ir kontaktinės ambasados vardą, kuris Lietuvos atstovybei priklausė tris kadencijas iš eilės nuo 2004 metų. **URM** nuotr.

„LTV World“ televiziją matys ir Gruzijos žiūrovai

Vilnius, gruodžio 17 d. (DELFI.lt) – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programą „LTV World“ jau gali žiūrėti Tbilisio gyventojai, tarp jų – ir Gruzijos sostinėje gyvenantys lietuviai.

Nuo šios savaitės „LTV World“ programa įtraukta į dviejų stambiausių Tbilisio kabelinių tinklų operatorių – „Ayeti“ ir „Global TV“ – programų tinklelius. Šias kabelines televizijas gali žiūrėti apie 100,000 Gruzijos sostinės gyventojų. Iki šiol kabeliniais tinklais „LTV World“ buvo matoma tik Lietuvoje ir kaimyninėse šalyse – Latvijoje bei Lenkijoje.

„Tikimės, kad ‘LTV World’ ras savo nišą Gruzijos informacinėje rin-

koje, juolab kad mūsų šalimi Gruzijoje domimasi, iš mūsų pertvarkų sėkmių ir klaidų semiamasi patirties“, – sako Lietuvos ambasadorius Gruzijoje Jonas Paslauskas.

„Aišku, valstybės lygiu turėtume pagyvoti ir apie laidų užsienio kalbomis rengimą, kad būtume įdomūs ir lietuviškai nemokančiam žiūrovui“, – pabrėžė Lietuvos ambasados vadovas.

„LTV World“ programa pradėta rodyti 2007 m. rugsėjį. Nuo 2008 m. balandžio programa rodoma visą parą. Per palydovą „LTV World“ laidas galima žiūrėti visoje Europoje, Šiaurės Amerikoje, taip pat Turkijoje ir Pietų Kaukazo valstybėse.

Išniekintas Puntuko akmuo

Vilnius, gruodžio 17 d. (BNS) – Antrasis pagal dydį riedulys Lietuvoje – Puntuko akmuo, esantis Anykščių rajone, išterliotas juodais aeroliniiais dažais. Tai pastebėjo prie Puntuko akmens apsilankiusi moteris. Žemiau Stepono Dariaus ir Stasio Girėno bareljefų išpurkštas užrašas „Kaupas 21 ir jo draugas /.../ ne toks ir didelis“.

Šiemet vasarą sukako 77 metai nuo lakūnų S. Dariaus ir S. Girėno tragiško ir legendinio skrydžio su „Lituanica“ per Atlantą. Jų žygdarbi

ir įprasmina Puntuko akmuo.

Už turto sugadinimą yra numatyta baudžiamoji atsakomybė. Už minėtą veiką baudžiama viešaisiais darbais, bauda, laisvės apribojimu arba laisvės atėmimu iki 2 metų. Puntuko išniekinimo atveju gali būti taikomas dar ir kitas Baudžiamojo kodekso straipsnis, kuris numato atsakomybę už saugotinėse teritorijose esančių saugomų objektų suniokojimą. Anot pareigūnų, už tai grėstų laisvės atėmimo bausmė iki 5 metų.

Siūloma susilaikyti nuo kelionių į Dramblio Kaulo Krantą

Vilnius, gruodžio 16 d. (ELTA) – Užsienio reikalų ministerija pataria Lietuvos piliečiams susilaikyti nuo bet kokių kelionių į Dramblio Kaulo Krantą, o esantiems šioje šalyje – nedelsiant iš jos išvykti. Toks raginimas išsakytas dėl šioje Vakarų Afrikos valstybėje susiklosčiusios politinės padėties, kilusių neramumų ir pilietinio karo grėsmės.

Siekiant palengvinti galimą evakuaciją, visi Lietuvos piliečiai, esantys Dramblio Kaulo Krante, kviečiami pranešti savo duomenis Prancūzijos, Belgijos ar kitos Europos Sąjungos šalies ambasadai Dramblio Kaulo Krante arba Lietuvos užsienio reikalų ministerijai.

Neramumai Dramblio Kaulo Krante kilo po prezidento rinkimų

gruodžio pradžioje. Šios šalies rinkimų komisija pranešė, kad rinkimų antrąjį ratą laimėjo opozicijos kandidatas Alassane Ouattara, tačiau Konstitucinis teismas užginčijo šį pareiškimą. Dabartinio šalies prezidento Laurent Gbagbo rėmėjai bandė stabdyti rinkimų rezultatų paskelbimą teigdami, kad šiaurinėje šalies dalyje rinkimų balsai buvo klastojami.

Šiaurinės šalies teritorijos vis dar kontroliuojamos buvusių maištininkų ir jose opozicijos kandidatas A. Ouattara yra itin populiarius. Šioje šalyje prezidento rinkimai surengti pirmą kartą per dešimtmetį. Rinkimais buvo siekiama suvienyti šalį, kuri yra didžiausia pasaulyje kakavos gamintoja. Ji buvo padalinta nuo 2002 metais vykusio pilietinio karo.

Švedijos ir Lietuvos jungtis kainuos beveik 1 mlrd. litų

Vilnius, gruodžio 17 d. (ELTA) – Švedijos ir Lietuvos elektros perdavimo sistemų operatoriai „Svenska Kraftnat“ ir „Litgrid“ pasirašė 932 mln. litų vertės sutartį su Švedijos energetikos ir automatikos technologijų bendrove ABB, kuri sumontuos kabelį „NordBalt“ elektros jungčiai tarp Lietuvos ir Švedijos energetikos sistemų.

„NordBalt“ jungties ilgis turėtų siekti apie 450 km, jos galia – 700 MW. Ją sudarytų aukštos įtampos nuolatinės srovės povandeninis ir požeminis kabeliai bei keitiklių stotys Lietuvoje ir Švedijoje. Numatoma prijungimo vieta Lietuvoje – Klaipėdos pastotė, Švedijoje – Nybro pastotė.

Vilniuje sutarties pasirašymo iškilmėse Lietuvos energetikos viceministras Romas Švedas žadėjo, jog jeigu visas projektas vyks be jokių nesklandumų, tai jau 2015 m. gruodžio 23 d. „NordBalt“ jungtimi turėtų pradėti tekėti elektra.

„Šio projekto svarba yra ne tik ekonominė, tai yra ir regioninė, ir geopolitinė svarba. Kabelis sujungs du regionus – Baltijos šalių ir Šiaurės šalių. Neveltui jis vadinasi ‘Nord-Balt’. Visos trys Baltijos šalys taps Šiaurės šalių elektros rinkos dalimi. Šis projektas sukurs mums, Lietuvai, patį svarbiausią dalyką – pasirinkimo galimybę, ir tokiu būdu sumažins priklausomybę nuo vienintelio išorinio energijos tiekėjo“, – teigė viceministras.

Energetikos ministerijos atstovas užsiminė, jog įgyvendinus šį projektą Lietuvos elektros birža taps bendra dalimi visų Šiaurės ir Baltijos šalių energetikos rinkoje bei drauge su Suomijos-Estijos, Lietuvos-Lenkijos bendromis elektros jungtimis bus dar labiau užtikrintas energetinės nepriklausomybės siekis.

Europos Sąjunga yra pasirodusi šiam projektui daugiau kaip 604 mln. litų finansavimą.

Keičiasi pasaulio turtingųjų sąrašas

Vilnius, gruodžio 17 d. (Delfi.lt) – Nors anksčiau didžiausią pasaulinio turto dalį buvo sukaupusi Europa, dabar ji šią vietą užleidžia Kinijai. Numatoma, kad 2015 m. Kinija turės 27 proc. pasaulio turto. Tai nustatyta lyginant šalių BVP ir įvertinant valiutų kursus. Taip matuojama tarptautinė perkamoji galia, parodanti, kokia būtų turimų pinigų vertė, jeigu juos norima išleisti kitoje teritorijoje.

Turtas pagal BVP vienam asmeniui 2004 m. didžiausias buvo Liuksemburge, Norvegijoje ir Šveicarijoje. Mažiausias – Etiopijoje, Burundyje ir Kongo Demokratinėje Respublikoje. Numatoma, kad toliau vyraujant dabartinėms ekonominėms tendencijoms, Kinija 2015 m. bus sukūrusi 27 proc. viso pasaulio turto. Kaip spėjama, Afrikos teritorijos tarptautinėje finansinėje arenoje ir toliau išliks nereikšmingos.

2002 m. 53 mln. žmonių gyveno namų ūkiuose, kurių perkamosios

galios paritetas galia siekė 200 JAV dolerių. Iš jų dauguma (58 proc.) gyveno Jungtinėse Valstijose. Vakarų Europoje ir Pietų Amerikoje taip pat nemaža dalis gyventojų gauna nemenką pajamas. Vakarų Europoje daugiausia uždirbama Jungtinėje Karalystėje, Italijoje ir Prancūzijoje. Pietų Amerikoje – Brazilijoje ir Argentinoje. Mažiausiai uždirbama Pietų Azijoje, Šiaurės Afrikoje, Rytų Europoje ir Vidurio Afrikoje.

Žmonės, besiverčiantys už 2 JAV dolerius per dieną ar mažiau, gyvena visiška skurde. 2002 m. šiai kategorijai priklausė 43 proc. pasaulio gyventojų. Tokių lėšų turėjo užtekti maistui, pastogei ir vandeniui. Vaisiai, nauji drabužiai, mokslo priemonės į šį sąrašą nepatenka. Dėl to nestebina augančių susirgimų dėl netinkamos mitybos mastai, žemas išsilavinimo lygis ir trumpa gyvenimo trukmė. Nigerijoje ir Malyje 9 iš 10 žmonių gyvena už mažiau nei 2 JAV dol. per dieną.

Už konfiskuotas prekes – beveik 1,5 mln. litų

Vilnius, gruodžio 15 d. (BNS) – Lietuvos muitinė per 11 šių metų mėnesių pardavė konfiskuotų prekių už 1,47 mln. litų. Sausio-lapkričio mėnesiais surengti 23 konfiskuotų prekių aukcionai, per kuriuos parduota prekių už 362,000 litų.

Aukcionų dalyviai, sumokėję simbolinį dalyvavimo mokestį, galėjo įsigyti konfiskuotų automobilių, ikonų, laikrodžių, drabužių, suvenyrų, indų ir kitų naudingų daiktų.

Paskelbus devynis viešus kon-

kursus prekėms parduoti, aukcionams pateikta 60 prekių už 819,000 litų. Įmonėms, su kuriomis sudarytos prekių pardavimo sutartys, pasiūlyta 180 pavadinimų prekių, už kurias gauta 291,000 litų. Visos už konfiskuotas prekes gautos pajamos pervežamos į Lietuvos valstybės biudžetą.

Šiais metais Lietuvos muitinė su naikino 64,4 mln. vienetų nelegaliai gabentų cigarečių bei 4 tonas alkoholio ir jo produktų.

Lietuvė Strasbūro teisme laimėjo bylą

Vilnius, gruodžio 16 d. (BNS) – Europos žmogaus teisių teisme Strasbūre Lietuvos pilietė laimėjo bylą prieš Airiją, kurioje ji negalėjo pasidaryti aborto, nepaisant nuogastavimų dėl sveikatos.

Vėžiui sirgusi moteris įrodė, kad neleisdama atlikti aborto Airija pažeidė jos teisę į asmeninį ir šeimos gyvenimą. Teismo sprendime rašoma, kad moteris sirgo retos formos vėžiu ir bijojo, kad liga atsinaujins nėštumo metu. Nustatyta, kad moteris dėl to negalėjo gauti tinkamos medikų pagalbos, nes Airijoje tiek moterims, tiek gydytojams kyla baudžiamojo

persekiojimo grėsmė, jei gydytojas pasiūlytų aborto galimybę.

Strasbūro teismo nuomone, lietuvė taip pat neturėjo tinkamos galimybės teisiniu keliu išsireikalausti teisėto aborto. „Teismas nusprendė, kad nei medicininė konsultacija, nei bylinėjimosi galimybės nebuvo veiksmingos ir prieinamos priemonės, kurios būtų leidusios pareiškėjai įrodyti savo teisę į teisėtą abortą Airijoje“, – rašoma teismo pranešime.

Moteris pasidaryti abortą vyko į Angliją. Teismas priteisė Airijai atlyginti 15,000 eurų (52,000 litų) žalą.

Apie būsimas permainas Lietuvos energetikos srityje

Siūlome Andriaus Navicko pokalbį su energetikos ministru Arvydu Sekmoku. Tariantis dėl pokalbio, dar nebuvo žinoma apie interpeliaciją ministrui paremtą net 70 parašų.

– Vienas iš argumentų, kodėl turime neskelbti Nepriklausomybės, prieš du dešimtmečius buvo gąsdinimas, jog esame visiškai energetiškai priklausomi nuo Rusijos, ir ji mūsų paprasčiausiai nepaleis. Daugelis atsimename tuos suvaržymus, kuriuos teko kęsti ekonominės blokados laikotarpiu. Tačiau išgyvenome ir sėkmingai sugrįžome į Europą, iš kurios buvome išplėsti. Kita vertus, energetinė priklausomybė išliko sudėtinga problema. Deja, susidaro išpūdis, kad apie ją metų metus buvo kalbama, o iš tikrųjų imtis nuoseklių veiksmų energetinės nepriklausomybės nuo Rusijos pradėta visai neseniai.

– Pasakysiu tokį pavyzdį – žmogus ilgą laiką gyvena bendrabutyje su bendra virtuve, nuolatiniu šurmuliu ir varvančiais kranais. Viena vertus, norisi jam persikraustyti į normalų butą, pageidautina nuosavų namų rajone, kur būtų patogiau gyventi. Kita vertus, jis yra pripratęs prie bendrabučio žaidimo taisyklių, prie nuolatinio žmonių srauto ir nuo to atsiraukti labai sunku. Tačiau galiausiai ateina laikas, kai žmogus subręsta ir sako: „Man nusibodo sumaištyje ir netikrume gyventi, noriu tvarkos, aiškos teisinės reglamentacijos.“

Lietuvos energetika labai ilgą laiką gyveno rytietiška, sovietinio tipo bendrabutyje, ir pribrendo reikalas pradėti gyventi pagal vakarietiškus reikalavimus. Kiekvienas persikraustymas – tai iššūkis ir investicijos. Reikia ne tik persikelti daiktus, prisiderinti prie naujos aplinkos, tačiau ir įpročiai turi keistis, reikia pasitempti ir gyventi, atsižvelgiant į naujas taisykles. Per drąsu būtų žadėti, kad naujame būste gyventi bus pigiau, tačiau tikrai galima pažadėti didesnį skaidrumą ir teisingumą, kad energetika nebus geopolitinis įrankis, jog neteks spėlioti, kodėl gavai būtent tokią sąskaitą už šildymą, o kaimynas – kitokią, kodėl yra lygesnių už lygius.

– Tačiau tuos, kurie buvo išrinkti atstovauti gyventojams, panašu, gyvenimas energetiniame bendrabutyje labai tenkino, nes buvo galima užsiimti savu verslu ir gauti neblogą užmokestį už tarpininkavimą?

– Deja, turiu sutikti, kad labai ilgą laiką politikų draugystė su tais, kurie atsakingi už energetinių išteklių tiekimą, buvo pernelyg artima – to pasekmė ta, jog labiau rūpėjo draugų pelnas nei visuomenės ar valstybės siekiai. Galima tik apgailestauti, kad eiliniai gyventojai buvo priversti padengti iš savo kišenės tuos nuostolius valstybei, kurių priežastis – neatsakinga politika energetikos srityje, kai buvo privilegijuojami „savi“ ir labai trūko skaidrumo.

– Ar sutinkate su teiginiu, kad vietoj parodomųjų bandymų beviltiškai derėtis dėl galimybės neuždaryti atominės elektrinės derėjo kur kas daugiau dėmesio skirti pasirošimo darbams, kaip gyvensime, uždare elektrinę?

– Elektrinė buvo valstybė valstybėje, ten negaliojo net valstybinės kalbos įstatymas. Galima suprasti elektrinės vadovybę: jie statė, kūrė

elektrinę, ir dabar reikia uždaryti objektą, kuris jiems buvo tapęs gyvenimo aplinka.

Ankstesnės vadovybės nuostata buvo keista: sudaryta darbo grupė, kuri turėjo derėtis dėl elektrinės darbo pratęsimo, specialaus atstovo siuntimas derėtis, puikiai žinant, jog nėra jokių galimybių panaikinti mūsų pačių laisva valia duoto įsipareigojimo stojimo į ES sutartyje – uždaryti elektrinę. Nežinau, kiek būta tikrų pastangų, kiek jų imitavimo, tačiau tiesa ta, kad būtų kur kas buvę geriau, jei daugiau būtų ruošiamasi gyvenimui, uždarius elektrinę.

– Strategija pradėta kurti gerokai pavėluotai?

– Energetinių projektų, vyksmo energetikos srityje buvo labai mažai. Nenoriu susitelkti ties tuo, kodėl taip buvo. Galiu pasidžiaugti, kad per gana trumpą Energetikos ministerijos gyvavimo laiką pavyko nuveikti labai daug darbų. Svarbiausia, jog buvo aiškiai apibrėžti svarbiausi uždaviniai.

Visi pajutome, kai po Ignalinos atominės elektrinės uždarymo pakilo elektros kaina. Bet tai nėra vienintelė blogybė. Kur kas pavojingiau, kad mes tapome visiškai priklausomi nuo vienintelio energijos ištekliaus tiekimo šaltinio. Net gamindami energiją šalies viduje, esame priklausomi nuo dujų tiekimo iš vieno šaltinio. Dėl priklausomybės nuo vieno šaltinio jau šiandien už elektrą mokame 5–10 proc. daugiau, nes dujas gauname trečdaliu brangiau nei kiti vartotojai Vakarų Europoje. Deja, negalima užtikrinti, kad ir iš vieno šaltinio tiekiamą elektra nepradės sparčiai brangti.

Priklausomybė nuo vieno šaltinio labai brangiai kainuoja. Jei galėtume rinktis ir daugiau energijos pasigimintume patys, tikiau, kad pavyktų sutaupyti nemažą dalį iš tų 3–4 milijardų litų, kuriuos kasmet sumokame už energetinių išteklių importą.

– Vienu pirmųjų išbandymų Jums buvo derybos dėl „Leo Lt“ išformavimo. Nemažai apžvalginkite tai, kad vis dėlto pavyko įvykdyti rinkimų pažadą ir išsilaivinti nuo šio abejotino projekto, vertina kaip didžiausią pasiekimą.

– Pirmiausia tikrai nesakyčiau, kad „Leo LT“ išardymas buvo reikšmingiausias darbas, nes visada kūrybą vertinu labiau nei naikinimą. Taisyti praeities klaidas svarbu, tačiau dar svarbiau aiškiai matyti, kur norime eiti toliau. Todėl man atrodo svarbiau kalbėti ne apie „Leo LT“ panaiKinimą, bet, pavyzdžiui, apie maloniai nustebinusios elektros biržos sukūrimą.

– Galima suprasti, kad privatus investuotojas reikalavo tylos embargo, tačiau sunkiau paaiškinti, kodėl nuo bet kokios atsakomybės „nusplovė“ tie politikai, kurie „Leo LT“ sandoryje negynė valstybės tikslų, nors privalejo. Paradoksalu, jog būtent šie politikai, dėl kurių kaltės buvo prarasta labai daug laiko ir pinigų, šiandien ruošia Jums interpeliaciją.

– Atsakomybės stoka yra viena didžiųjų Lietuvos bėdų. Kitas dalykas

– tikrai nenorėčiau, jog energetikos klausimai būtų sprendžiami, žvelgiant pro partinių interesų prizmę. Tai sritis, kur reikalingos ne partijų varžytuvės, bet sutarimas svarbiausiais klausimais.

– Tačiau kiekvienas pokytis šioje srityje gali reikšti didelių nuostolių įmonėms, kurios metų metais buvo pripratusios prie astronominio pelno. Natūralu, kad jos ieško „kišeninių politikų“. Kaip tokioje padėtyje galimas nacionalinis sutarimas?

– Aš, kaip ministras, stengiuosi nerūšiuoti partijų į „savas“ ir „svetimas“, stengiuosi žvelgti per valstybės interesų prizmę. Mano įsitikinimu, partinis politikavimas energetikos srityje gali tik pakenkti.

Strategijoje numatyti darbai, kuriuos teks įgyvendinti ir kitų kadencijų parlamentarams, ateinančioms Vyriausybėms, todėl politinis sutarimas labai svarbu.

– Energetinės nepriklausomybės strategijoje teigiama, kad iki 2020 m. turėtume visiškai išsilaivinti iš priklausomybės nuo Rusijos gamtinių dujų. Tai smūgis visiems tarpininkams, kurie lobsta iš jų tiekimo į Lietuvą. Ar nesibaiminate atsako, kuris išstums iš ministro pareigų?

– Mano tikslas nėra išlikti šiose pareigose. Strategijos tikslas iki 2020 m. pasiekti energetinę nepriklausomybę yra ilgalaikis. Mano tikslas – pradėti permainas ir užtikrinti, kad jos taptų negrįžtamu procesu.

– Nesijaučiate išminuotoju, kuris dirba iki pirmos klaidos? Pavyzdžiui, Pietų Korėjos bendrovės pasitraukimas iš derybų dėl atominės statybų tapo kovos šūksniu Jūsų puolimui.

– Atsakysiu kiek kitaip. Mano pomėgis yra parašutinis sportas, ir man teko šešis kartus leisti atsarginiu parašutu, visada turi būti pasiruošęs, kad pagrindinis parašutas nebus patikimas ir turėsi kažką keisti.

– Nenustebino gausiai paremta interpeliacija su kaltinimu, jog sužlugdėte derybas su korėjiečiais?

– Galiu tik pasakyti, kai kalbama, jog buvo sužlugdytos derybos, tai nesuvokiama. Iš esmės derybos, pasitarimai nevyko, o vyko konkursas, buvo pateikiami klausimai, paaiškinimai, paskui buvo pateikti įpareigojantys pasiūlymai, paprašyta paaiškinti juos.

Po to, kai buvo paprašyta patikslinimų, korėjiečių bendrovė viešai patvirtino, kad teikia įpareigojantį pasiūlymą, mes juo pasidalijome su regioniniais partneriais ir gavome iš jų atsakymus, kiek jiems reikės elektros energijos, kiek jie yra pasiruošę investuoti. Ir tik tada būtų prasidėjusios derybos. Mes niekaip negalėjome daryti įtakos korėjiečių apsisprendimui. Pats procesas buvo toks, jog mes neturėjome jokių tiesioginių ryšių. Interpeliacija veikiau patvirtina posakį – kai nori mušti, lazda visada rasi.

– Opozicijos vadovas A. Butkevičius, taip pat ir buvęs ūkio ministras Kęstutis Daukšys tvirtina, kad klaida buvo derėtis slapta.

– Mane liūdina tokie komentarai. Konkursas yra toks procesas, kurio metu nėra atskleidžiami dalyviai. Mūsų įsipareigojimais konkurso dalyviams yra tokie, nes jei jie bus paviešinti, bet pralaimės konkursą, tada jų akcijos rinkoje kris. Kitaip konkursas iš principo negali vykti, turi būti užtikrintas slaptumas. Ar būtų įmanoma susitarti, jei spaudoje vyktų diskusijos apie derybų detales? Koks investuotojas būtų tuo patenkintas?

– Vytautas Landsbergis užsiminė, kad Rusija darė spaudimą korėjiečiams, jog bus daroma viskas, kad nauja atominė nebūtų pastatyta.

– Turime žvelgti plačiau: atominė elektrinė – tik priemonė, bet ne tikslas. Mūsų tikslas – energetinė nepriklausomybė. Tiesa, atominė elektrinė yra labai svarbus žingsnis energetinės nepriklausomybės link, tačiau nereikia painioti jos statybos ir visos strategijos.

Kitas dalykas – aiškiai matome, kad Rusija nėra suinteresuota, kad mums pavyktų įgyvendinti savo strategiją, nėra suinteresuota ir tuo, kad mes pastatytume atominę elektrinę. Tai patvirtina ir Karaliaučiuje planuojamos elektrinės idėja, kurią nepaprastai sunku ekonomiškai pagrįsti. Visiškai neaišku, į kokius poreikius ji bus nukreipta. Nepamirškime, kad ir elektros perdavimo pralaidumas iš Karaliaučiaus per Lietuvą į Rusiją nėra pakankamai didelis. Be to, ir Lenkija aiškiai pasakė, kad ji Karaliaučiaus atominės elektrinės projekte nedalyvaus.

Akivaizdu, jog yra metami didžiuliai pinigai propagandinei kampanijai, nukreiptai prieš mūsų siekius, nes tie, kas šiandien gauna didelį pelną iš dabartinės mūsų priklausomybės, nenori jo prarasti.

– Praėjusią savaitę premjeras užtikrino, jog procesas nenutrūko ir nesustojo, kad atominės elektrinės statybos darbai vyksta pagal grafiką.

– Taip. Pagal įstatymą mes pereiname į antrąjį etapą – derybas su investuotoju. Dabar svarbiausia – susitarti, kas bus investuotojas. Vienu metu atrodė, kad tai bus korėjiečių bendrovė, tai nepasitvirtino, tačiau pats procesas tikrai nenutrūko.

– Buvote vienas iš aktyviausių elektros energijos biržos sumanytojų. Ar pasitvirtino lūkesčiai?

– Galiu pasakyti tiek, kad mano nuostabai ir džiaugsmui, birža veikia geriau, nei buvo galima tikėtis. Dugelis parlamentarų Nukelta į 13 psl.

Chirurgai

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos
gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Akių ligos

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #410S
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Ausų, nosies, gerklės ligos

VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.
Ausų, Nosies, Gerklės ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Vidaus ligos

DALIUS KEDAINIS MD FACP
WILLIAM MIKAITIS MD
Vidaus ligų ir šeimos gydytojai
Ūmaus susirgimo atveju
priimame tą pačią dieną
1206 East 9th (159th) Street
Suite 210, Lockport, IL 60441
Klinikos tel. (815) 834-8777

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Bendra praktika

Andrius Kudirka, MD, MPH
Bendros Praktikos Gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

ČIA VIETA JŪSŲ SKELBIMUI
Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Apsilankymas Grūto parke
neišėjus iš namų

Atkelta iš 5 psl. Stalino bičiulį Vincą Mickevičių-Kapsuką, Stalino plienine ranka nužudytą gen. Vytautą Putną, kažkokį Tomą Tomilevičių, keletą partizanų (jos vokiečių okupacijos metais buvo geriau vadinamos „banditėmis“). Vieną iš jų fotografas pavadinęs Maryte. Gal nėra reikalo eikvoti laiką jų tapatybę sužinoti, o jei kam nors tai svarbu, važiuokite į Grūto parką, kur gal pats Malinauskas papasakos jų biografijas. Gana įspūdingas ir jaunų komunarų kvartetas, kur vienas iš jų kumščiu diriguoja gerai išgėrusiems draugams. Čia rasite ir keletą šiurpą keliančių, automatais ginkluotų tarybinių kareivių, pasilipusių ant žemų pjedestalų, kurie iš pasalų saugo parko figūras nuo teroristų antpuolių. Impojuojantis ir didžiulis raudonas gaidys, kurs, matyt, saugo čia pat esančias paukštides. Negaliu suprasti, kodėl Grūto parke priglausti ir keletas nemažų benzininių motorų bei kuliamoji mašina, kurie, manau, daug geriau tiktų buities muziejuje Rumšiškėse. O ir kulkosvaidis bei minosvaidis irgi netiktų, nebent V. Malinauskas ketina Grūto parką paversti į daugiau universalų muziejų. O, tiesa, beveik pamiršau paminėti gyvulinį vagoną, kuris atstovauja nemokamam transportavimui į Sibirą. Gal išdriščiau kada nors aplankyti Grūto parką, jei nors keletas tų daugiasykių parko lankytojų sutiktų birželio viduryje nors parą praleisti tame vagone... Kitaip, aš dar nesu pakeitęs savo nuomonės prieš to parko reikalingumą, kaip priemonę vaikus mokyti Lietuvos istorijos. Man pakanka istorinių žinių, gautų iš asmeninių išgyvenimų, iš giminių pasakojimų, daugybės medžiagos iš spaudos bei bostoniškės „Lietuvių enciklopedijos“.

Savo apmąstymus prastais žodžiais apie apsilankymą Grūto parke pirštais noriu užbaigti rašinio pradžioje minėto J. Kunčino žodžiais, kuris jau prieš dešimtį daugiau metų labai blaiviai nuogaštavo apie Grūto parko ir Lietuvos ateitį:

Aš nesimu prognozuoti, kaip pasibaigs ši čia nurimstanti, čia vėl atsinaujinanti Grūto byla. Bet jos dramaturgija verčia manyti, kad vėl laimės cinizmas, neokomunistai, CK aparato kompetencija. Demagogiškai prievartaujant demokratiją. Rengiant vaikų ekskursijas pas dėdę Malinauską: Matot, vaikučiai, čia draugas Stalinas. Jis vykdė piatiletkas, jo kumštis sustabdė Fašistus prie Kremliaus sienų... Futuristai ant tūkstantmečio slenksčio visko prasimano. Pasaulis vis dar rūgsta ir fermentuojasi. Vienas Amerikos politikas modeliuoja Rusijos ir Baltarusijos agresiją prieš Lietuvą, pastarąją priėmusį NATO. Lietuva užimama per 36 val. Vakarai protestuoja, bet nesikiša. Vėliau rusai išeina, bet atplėšiama Klai-pėda ir Vilniaus kraštas. Ką gi – tuomet Druskininkai atsiduria Baltarusijoje? Taip. Ponas Malinauskas, o gal jau tovarišč Malinovski ir vėl klesti. Gauna didvyrio žvaigždę už tokių skulptūrų išsaugojimą fašizmo laikais.

Čia ne juokai, mieli skaitytojai. Jau matyti tokių galimybių pršvaistės. Štai tik prieš keletą dienų „Drauge“ skaičiau, kad apklausus rusakalbius, jie norėtų matyti rusų kalbą antrąją valstybinę kalbą Lietuvoje. Omaha atsilankę šiauliečiai pasakojo, kad Šiaulių mieste jau dešimtmečiais gyvenantys rusai nekalba lietuviškai ir net negalvoja išmokti. Man visa tai kvepia Trojos arkliu.

IEŠKO DARBO

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos, vairoja automobilį, skaniai gamina maistą. Tel. 630-674-1545.

* **Ieškau** moters, kartu nuomotis labai gražų 2 mieg. butą Brighton Park rajone. Tel. 773-396-9232.

* **Moteris** ieško žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atosogų. Tel. 312-492-8795.

* **Moteris**, gyvenanti Oak Lawn rajone, ieško bet kokio darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių

priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių ar vaikų priežiūros darbo. 10 metų patirtis, rekomendacijos, nevairoja. Dirbo ir virėja. Tel. 773-761-9261.

SIŪLO DARBĄ

Balzekas Motors
automobilių parduotuvei reikalingas lietuviškai ir ispaniškai kalbantis pardavėjas. Teirautis telefonu **773-847-1515**

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Prisigerti iki dangaus graibymo

Atkelta iš 3 psl.
„Active” darbo grupė, sudaryta iš dvylikos jaunų europiečių, nuodugniai išnagrinėjo visus Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos ir Vaiko teisių konvencijos straipsnius. Darbo grupė nustatė ne mažiau nei 15 žmogaus teisių pažeidimų, susijusių su alkoholio keliamą žala bei alkoholio vartojimo kultūra Europoje. Šie pažeidimai yra ypač rimti, nes visų lygių politikų sprendimai nekreipia dėmesio į pagrindinį reikalavimą: politikoje visada ginti vaiko interesus. Tyrimai rodo, kad alkoholio keliamą žala yra visuotinė, tačiau neproporcingai smarkiai paveikia vaikus ir jaunus žmones. Pavyzdžiui, 16 procentų smurto prieš vaikus ir vaikų apleistumo atvejų priežastis yra alkoholis. Vokietijoje nuo 2000 iki 2008 m. alkoholiu apsinuodijusių jaunuolių, patekusių į ligoninę, skaičius padidėjo 170 proc. Alkoholis yra 7,4 proc. negalios ir priešlaikinių mirčių priežastis Europos Sąjungoje. Vis daugiau suaugusiųjų supranta, kokia pavojinga yra alkoholio kultūros žala, net 77 proc. europiečių palaiko alkoholio reklamos, nukreiptos į jaunus žmones, draudimą bei kitas alkoholio

pramonės ribojimo priemones.
Nepaisant akivaizdaus visuomenės palaikymo, politikai leidžia sau nekreipti dėmesio į jaunimo teises ir vengia taikyti ribojančias priemones, kurios padėtų jaunimą apsaugoti nuo alkoholio keliamos žalos ir nuodijančios kultūros. Visoje Europoje trūksta nuo alkoholio išlaisvintų erdvių, tuo tarpu reklama karaliauja laisvai. Mums trūksta išteklių, kad galėtume suteikti vaikams ir jaunimui sąlygas vystytis laisvai ir nepriklausomai. Tam, kad Europa galėtų didžiuotis ginant visuotines žmogaus teises, ji visų pirma privalo apsivalyti savuose namuose – Europoje. Visuotinė alkoholio kultūra neabejotinai pažeidžia jaunų žmonių teises.

P. S. O tai, kad dauguma Lietuvos seimūnų irgi yra alkoholio bendrovių įkaltai, nesunku pastebėti. Dauguma, deja, ne tik bendrovių, bet ir paties alkoholio. Gerai, kad bent mūsų Prezidentė yra blaivesnio požiūrio šalininkė. Ir jos vertinimai nuo to lyg ir nekrinta.

Vytautas V. Landsbergis – aktorius, režisierius ir knygų autorius.

Sudoku Nr. 33 atsakymai

5	4	3	1	7	2	8	9	6
9	7	2	3	8	6	4	5	1
6	8	1	9	5	4	7	3	2
4	1	7	6	3	9	2	8	5
3	9	5	8	2	7	1	6	4
8	2	6	4	1	5	3	7	9
1	6	4	7	9	3	5	2	8
2	3	8	5	6	1	9	4	7
7	5	9	2	4	8	6	1	3

8	7	3	9	6	4	2	1	5
9	6	2	5	7	1	3	8	4
4	1	5	3	2	8	9	6	7
5	3	8	4	9	7	1	2	6
7	2	4	1	3	6	8	5	9
1	9	6	2	8	5	4	7	3
3	8	7	6	1	9	5	4	2
6	5	9	8	4	2	7	3	1
2	4	1	7	5	3	6	9	8

9 + 8 + 6 = 23

2 + 6 + 3 = 11

„Draugo” sudoku Nr. 32 teisingai išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė

Vida Bučmienė, Cleveland, OH
Ona Rušenienė, Palos Hills, IL
Darija Naujokienė, San Francisco, CA
Birutė Kasperavičienė, St. Petersburg, FL

Nuoširdžiai dėkojame visiems sprendėjams už atsiųstus atsakymus. Visiems primename, kad tiek sudoku, tiek kryžiažodžių atsakymus mums galima siųsti paštu: „Draugas”, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589; el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

www.draugas.org

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos pagal susitarimą

Dr. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.;Chicago
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos pagal susitarimą

Dr. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S.Roberts Road
Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
AMERIKOS „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com
Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

Dr. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Dr. RAMUNĖ MACIJAUSKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

Dr. Raimundas Jeleniauskas
DANTŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai ir angliškai. Priimamos įvairios apdraudos. Valandos pagal susitarimą.
Imhof & Jeleniauskas, DDS, PC
1645 S. River Rd., Ste. 21
Des Plaines, IL 60018
tel. 847-299-4811

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė, kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas
RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

Dr. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas. Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

WWW. SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

Pigiausi skrydžiai **LOT** **ir kitomis linijomis iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į**
LIETUVĄ

VYTIS TOURS

1-800-778-9847
www.vytistours.com
info@vytistours.com
40-25 235th. Street
Douglaston, NY 11364

A STAR ALLIANCE MEMBER

Prasau pasiteiraukite apie mus 2010 m.brosura kelionėms į Lietuva ir Pabaltijį

Prasau skambinti pasiteirauti apie LOT senjorų nuolaidą

Sužinoti kainas ir padaryti rezervacija galite per www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas. Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE
Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliienė
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

Lietuvos skautai ir skautės kiekvienoje Kalėdinėje mugėje dalyvauja pasipuošę skautiškomis uniformomis.

KALĖDINĖ MUGĖ LEMONTE

Prie Lietuvos vaikų globos būrelio „Saulutės“ prekystalio (iš k.): vicepirm. Raminta Marchertienė, buvusi sekretorė Aušra Saulienė ir pirm. Indrė Tijūnėlienė.

Žurnalistė D. Kavaliauskienė siūlė įvairiaspalves žvakes.

Nė viena moteris negalėjo praeiti pro papuošalų prekystalius.

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Tradicinė kalėdinė mugė su užklupusia žiemos pūga praūžė gruodžio 11 ir 12 dienomis Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Šeštadienį oras buvo žvarbus, bet nesiautė pūga, tad ir mugėje nuo ankstyvo ryto buvo pilna pirkėjų ir smalsuolių, nors sekmdienį pranašauta oro pūga kai ką ir atbaidė. PLC direktorius administratorius Artūras Žilys su valdyba buvo puikiai pasiruošę renginiui. Apie įvyksiančią mugę jie iš anksto paskelbė Lockport ir Lemont miestelių laikraščiuose, pakvietę ir kitų tautybių žmones joje dalyvauti bei prekiauti.

Apsilankyti tokiaime renginyje norisi ne vienam, nes niekada nežinai kas patrauks tavo akį, kuo susigundysi. O susigundyti šiųmetinėje mugėje buvo kuo. Joje – nauji prekiautojai, daugiau ir įvairesnių nematytų meno dirbinių. O ką jau bekalbėti apie įvairius maisto produktus! Dabar jau nereikia lėkti į Lietuvą, kad galėtum pasmaguriuoti rūkyta žuvimi, lašinukais, kumpeliais, dešromis ir kitais produktais. Mes ir čia turime plačiausią įvairių produktų pasiūlą, gal net ir Lietuvoje tokių reikėtų paieškoti. O kokia būtų mugė, jei joje nebūtų galima užvalgyti, pasmaguriuoti ir išgerti? Restorano „Kunigaikščių užėja“ įrengtoje kavinėje buvo galima pavalgyti, atsigerti, o ir pačioje mugėje „Kunigaikščiai“ savo maistu ir gausiomis prekėmis viliojo

lankytojus.

Reikia pagirti Lietuvos skautų organizaciją, kurios nariai, pasipuošę skautiškomis uniformomis, siūlė pirkėjams skautų ir jų mamų pagamintus dirbinius, namų gamybos sūrius, o nuo įvairiausių meduolių-grybų akys raibo. Pirkėjų jie labiausiai mėgstami, nes tai puiki dovana, taip pat ir šventinio kalėdinio stalo puošmena. Tokias gėrybes siūlė energingosios E. Platerytės vyr. skaučių būrelio skautininkės, vadovaujamos Mildos Jakštienės.

Ne mažiau akį traukė besišypsančių, gražių „Nerijos“ jūrų skaučių gėrybėmis nukrauti stalai, „Lituanikos“ tunto stalai, kuriam vadovauja Gintaras Aukštuolis. O salės gale skautės pirkėjus gundė savo gausia, turtinga loterija, kuriai visada vadovauja vyr. skaučių būrelis „Sietuva“. Smagu matyti skautus ir skaites taip pasiaukojančiai dirbančius tauriai organizacijai.

Skautų šūkis „Dievui, Tėvynei ir Artimui“ – ne tik žodžiais, bet ir gerais darbais pildomas. Šūkio vedami skautai mugėje dirbo Pal. Jurgio Matulaičio misijai – Genovaitė Treinienė su sesele Judita „prekiavo“ (buvo prašoma palikti auką) religinėmis knygomis ir kalėdaičiais.

Sumanioji labdaros organizacijos „Saulutė“ pirm. Indrė Tijūnėlienė – niekada nestinga naudingų ir protinių sumanymų. Ir šiemet ji prekiavo marškinėliais su įvairiausiais lietuviškais užrašais. Sugulvojo ji padaryti

Akį traukė ir „Lituanikos“ tunto stalai.

N. Nausėdienės nuotraukos

reklaminių plastikinių pjaustymo lentą su cepelinų receptu, ją buvo galima čia pat pas ją užsisakyti. Tai labai patogi ir naudinga lentelė – ne leis nė vienai šeimininkei užmiršti, kaip gaminti cepelinus. Tįjūnėlienė sakė, kad galima užsisakyti lentelę ir su kugelio receptu. Kugelis – amerikiečiu ne tik, kad mėgstamas patiekalas, jis tapo tikru lietuviybės ženklu.

Na, o organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ stalai kaip visada buvo nusidriekę plačiausiai. Jie ne tik stebino prekių gausa, bet viliojo pirkėjus pačių moterų keptais tortais, saldumynais, pyragėliais ir kava.

Savo sukurtų meniškų papuošalų rinkinį rodė skautininkė, menininkė Aldona Kaminskienė. Savo gražiausiais meniškais papuošalais pirkėjų dėmesį traukė kita skautininkė Otilija Kasparaitienė. Akys tiesiog raibo nuo papuošalų gausos ir grožio, sunku buvo išsirinkti, kuris gražesnis. Pirkėjams tai buvo puiki proga nupirkti brangiems žmonėms tokią gražią kalėdinę dovaną.

Knygų mylėtojai buvo apstoję Vaidos Baranovskienės knygų stalus. Visos knygos atvežamos iš Lietuvos, čia galėjai rasti naujausios grožinės literatūros, knygų sveikatos klausimais, vaikiškų knygelių, žinytų ir t. t.

Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre žavėjaisi menininkės Dianos Darbutienės skraistėmis, moderniais meniškais bolerukais, gėlių sagėmis bei kitokiais papuošalų priedais, tad apsidžiaugiau, pamačiusi šioje mugėje jos prekystalį. Negali atsistebėti,

koks tai retas ir kantrybės bei meniškų akies reikalaujantis darbas. Neatsilaikiau prieš tokį grožį ir nusipirkau.

Savo stilingus drabužius iš Lietuvos siūlė S. Variakojienė. Ji prekiaavo ne tik drabužiais, jos stalas buvo nukrautas ir įvairiausiomis vertingomis dovanėlėmis, įdomiomis, praktiškais prekėmis. Kaip visada, mugėje buvo galima įsigyti ir „International Food Depot“ atvežtų lietuviškų prekių, iš tolo užuodei džiovintų grybų kvapą. Angelė Kavak su dukromis puikiai supranta žmonių norus ir įgeidžius.

Kalėdiniam laikotarpiui labai tinka žvakidės, mugėje jų galėjai pamatyti įvairiausių: nuo lietuviškų ornamentinių, drožinėčių ir pačių moderniausių, praktiškiausių, visokiausių spalvų žvakių. Visiems gerai žinoma „Amerikos lietuvių“ žurnalistė Dalia Kavaliauskienė siūlė pirkėjams savo sukurtas įvairiaspalves žvakes.

Kad pirkėjai nesusaltų, čia pat mugėje galėjai apsirengti pačiais brangiausiais kailiais. Jų buvo įvairiausių ilgių ir kainų – trumpų ir ilgų, brangių ir pigesnių.

Sunku visus prekiautojus suminėti, nes jų buvo tiek daug ir visi jie verti pagarbos ir dėmesio. Reikia tik pasidžiaugti pavykusia gražia muge, pasidžiaugti, kad mes vis nepritrūkstame energijos, savo darbų „vėriniais“ dalijamės su kitais. Visi joje dirbusieji dabar galės lengvai atsikvėpti iki Šv. Kalėdų. Linksmų švenčių visiems!

Ligita Jaseniauskienė (kairėje) su mama prie savo sukurtų papuošalų. **Giedrės Kliarskienės** nuotrauka

Tegul Jūsų vaikai, anūkai ir draugai prisimena Jus per visus ateinančius metus.

Kalėdų proga užprenumeruokite anglų kalba leidžiamą **LITUANUS žurnalą**. Su prenumerata dovanų gaus lietuviškų dainų leidinį ir CD

Metams \$20, studentams \$10.
Paštu: Lituanus
47 W. Polk St. 100-300, Chicago IL 60605
Arba internetu: www.lituanus.org

Transformations in
Lithuanian Song

Skaitykite ir remkite „Draugą“!
Apsilankykite
www.draugas.org

PASLAUGOS

10200 S.
Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail:
astykuny@aol.com

Century 21
Accent Realty

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

LIETUVIŠKI

„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“

**puiki slauga,
žemos kainos**

Tel. 708-207-5023

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjomis kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.

Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

Dalia's In Home Care Agency, Inc.

Seniausia lietuvių agentūra

**We provide: Assisted Living,
Housekeepers & Babysitters**

119 E. Ogden Ave., ste 210 C
Hinsdale IL 60521

Dalia Makauskas

President

Licensed, Bonded, Insured

Call **773-247-6129**

E. mail: Daliaihc@yahoo.com

**MARQUETTE
PHOTO
SUPPLY**

**REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS**

Pirkdami pas mus, daug sutaupysite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus foto - laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r. iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p.; sekmadieniais uždaryta.
Antradieniais ir trečiadieniais susikalbėsite lietuviškai.

3314 W. 63 St.

Tel. 773-776-8998

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

GE/RCA ATSTOVYBĖ

2346 W. 69th Street

Tel. 773-776-1486

GIEDRIUS SKORUPSKAS

Quality Work at Competitive Prices

Email: skorupskas@hotmail.com

Ph: **(708) 829-9297**

- Įvairūs vidaus ir lauko darbai
- Dažymas
- Grindų dėjimas
- Vonių ir virtuvių rekonstrukcijų darbai
- Plytelės
- Visi kiti smulkūs darbai

Darbų įkainavimas nemokamai!

PARDUODA

PLC Condos

Parduodami vienas 2 mieg., du 1 mieg. 1 vonios butai.

Tel. **630-674-5414** Linas

Century 21 ProTeam

PSICHOLOGINĖ PAGALBOS LINIJA

Skambinkite tel.: 1-866-438-7400

Pirmadienį ir ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 10 val. v. Konfidencialumas garantuojamas

KOKIAS DOVANAS PIRKSIME KALĖDOMS?

Artėjant Kalėdoms dažnas sukame galvas, ką padovanoti savo draugams ar pažįstamiems, kurie dar neskaito vienintelio dienračio išeivijoje „Draugas“? Šiais laikais toks laikraštis nėra per brangus, bet jame pateikiama informacija ir žinios yra tokios, kokių nerasite kituose laikraščiuose.

Kas naujai užsiprenumeruos ar dovanų užprenumeruos „Draugą“ prieš Kalėdas, gaus dovanų ypač gražų 2011 metų kalendorių „Gintaras“.

„DRAUGO“ KAINORAŠTIS:

JAV metams \$150.00

1/2 metų \$80.00

KANADOJE (USD):

metams \$390.00

1/2 metų \$210.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV metams \$95.00

Kanadoje (USD) metams \$150.00

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Tel. 773-585-9500

„Draugo“ adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

„Ambersail”, jūra ir aš

EDVARDAS MICKUS

Nemažai buriavau Ramiajame vandenyne prie pietinės Kalifornijos krantų. Vandenyne čia dažniausiai ramus, lengvo vėjelio genamos bangelės neaukštos. Mūsų jachta mažutė – tik 24 pėdų ilgio. Ji lengvai čiuožia gražiomis, saulės nutviekstomis Kalifornijos pakrantėmis. Akį džiugina vaizdinga gamta: įlankėlės, užutėkiai, salelės. Plaukti nešalta, ramu ir gera.

Tačiau jau pora metų mano vaizduotė audrino daug audrų ir uraganų matęs Lietuvos buriuotojų laivas „Ambersail”. Gal dėl to, kad laivą labai išgarsino jo kelionė aplink pasaulį „Tūkstantmečio odisėja”? O gal noras pasigalynėti su galingomis jūromis ir vandenynais? Todėl, atsiradus galimybei, kai tik Lietuvos buriuotojai pakvietė mane į „Ambersail” įgulą, su džiaugsmu ėmiau ruoštis kelionei.

Apie šį nuostabų, greitą ir stiprų laivą labai išsamiai pasakoja „Tūkstantmečio odisėjos” įgulų nariai savo dienoraščiuose, kurie šiuo metu spausdinami dienraščio „Draugas” puslapiuose. Todėl nieko daugiau čia negalėčiau pasakyti. Tenoriu pasidailinti savo asmeniniais įspūdžiais.

Laivas „Ambersail” yra daug didesnis ir sudėtingesnis už tą, su kuriuo aš iki šiol plaukiojau. Dabar gerai suprantu, kiek daug buriuotojams pasisekimą varžybose lemia ne tik įgulos sugebėjimai, bet ir laivo techniniai bruožai. Taigi tapau narys laivo įgulos, kuri po varžybų aplink Sicilijos salą („The Rolex Middle Sea Race”) Viduržemio jūroje turėjo laivą nuplukdyti iki Ispanijos Almeria uosto. Tai maždaug 1,000 mylių plaukimas, vos ne per visą jūrą, kuri taip pat kėlė mano susidomėjimą. Viduržemio jūra – tai tarsi žmonijos civilizacijos lopšys. Senovėje jos vandenys skrodė galingos laivų flotilės, ant vandens vyko žūtbutiniai mūšiai... skaudūs pralaimėjimai... ir nepakartojamos pergalės.

Buriuotojų įgula rinkosi Maltoje, kur prie krantinės stovėjo priešvartuotas laivas. Iš dvylikos įgulos narių tik keturi buvo plaukę su „Ambersail”. Tai patyrę Lietuvos buriuotojai ir labai rimti specialistai: įgulos kapitonas Paulius Kovas, plaukęs „Tūkstantmečio odisėjos” du etapus ir vadovavęs vienai įgulai, bocmanas Linas Ivanauskas, plaukęs visus „Tūkstantmečio odisėjos” etapus ir vadovavęs įgulai, aplenkusiai Horno ragą,

vairininkas Arūnas Tamauskas ir junga Gintautas Milevičius. Visi kiti įgulos nariai laive buvome naujokai. Tai – Rytis Ambrazevičius, Imantas Čepulis, Mindaugas Rakauskas, Martynas Nikolajevs, Krisas Butler, Darius Lebedzinskas, Mantas Mikuckas ir aš, Edvardas Mickus. Visi įgulos nariai buvo iš Lietuvos, išskyrus mane, Amerikos lietuvių iš Los Angeles.

Nuo pat pirmos dienos supratome, kad laivas gali patekti į įvairias aplinkybes ir kad tai nebus tik malonus pasiplaukiojimas. Todėl kapitono nurodymus privalėjome vykdyti besąlygiškai. Ir ne šiaip sau. Juokaudamas Kovas pasakė, kad laive klausi-

Cagliari uoste sunkiai pastatėme laivą. Uostas negilus, o laivas didelis. Buvo numatyta ten praleisti visą parą. Reikėjo papildyti maisto, vandens atsargas, pakrauti baterijas. Norėjome pasigrožėti miestu. Po dviejų parų plaukimo laimingi visi pasklidome po uostamiestį. Tačiau džiaugtis žeme po kojomis ilgai neteko. Kapitonas, supratęs, kad nuo Ispanijos atslenka audra, sukvietė visus į laivą. Jo sprendimas buvo toks: jeigu norime laivui sumažinti audros smūgi, privalome dar šiandien išplaukti į Majorca.

Išplaukėme dar su saule, apie 5 valandą vakaro. Skubėjome pasiekti

Tačiau mūsų džiaugsmui nebuvo ribų. Ir laivas, ir mes – ne jūros dugne. Mes nugalėjome! Mes stiprūs! Ir mes dar labiau pasitikime savo jėgomis.

Majorca gydėmės savo žaizdas. Nuėmę bures, nuvežėme jas sulopyti. Už darbą sumokėjome 1,000 dolerių (visi susidėjome po 100). Bures tvarkė dvi paras. Atstatėme stakselį.

Po dviejų parų 5 valandą vakaro vėl išplaukėme Ispanijos link į Almeria uostą. Nors vėjas buvo sumažėjęs, tačiau bangos vis dar buvo didelės. Ypatingai įsisiūbavusi jūra nerimo pirmąją plaukimo parą. Tačiau dėl palankaus, vis dar nemažo vėjo numatytą trijų parų plaukimo atstumą nuplaukėme per dvi paras.

Šis 1,000 mylių plaukimas Viduržemio jūra man padarė didžiulį įspūdį. Išlipęs į krantą supratau, kad jūroje, – kaip gyvenime. Plauki sau ramiai, saulėta, gražu, geras vėjas. Bet staiga užaina audra su baisiais vėjais, lietumi, žaibais ir perkūnais. Ir jų negali sustabdyti, jų negali nugalėti. O laivas taip pat negali sustoti, jis turi plaukti į priekį. Ir ką tada daryti?

Tad ir turi priimti tą „pokštą”, kurį jūra tau iškrėtė. Čia nieko negali reikalauti. Turi susigyventi su tuo, kaip su nepakeičiama būtinybe. Turi suprasti, ko iš tavęs norima, prisitaikyti, nepasimesti. Ir stipriai laikytis tol, kol pagaliau laivas išplauks iš audros zonos. Ir reikia tikėti, kad laivas tikrai išplauks. O po to – neužmiršti ir ilgai ilgai džiaugtis gyvenimu.

Keistas jausmas atsirado ir sugrįžus į savo namus. Staiga pastebėjau, kokia šilta, minkšta ir patogi mano lova. Laivui pasvirus, vos išsilaikai nenukritęs nuo gulio, o esant audrai ir didelėms bangoms miegoti po laivo deniu labai sudėtinga.

Nepaisant audringo plaukimo, džiaugiuosi suradęs Lietuvoje naujų gerų draugų, kuriems galiu patikėti net savo gyvybę. Jie visi sėkmingai darbuojasi įvairiose srityse, nemažai pasiekę savo specialybėse. Vaikiniai mėgsta humorą ir siekia gyventi visavertį gyvenimą. Jie domėjosi Amerikos lietuvių gyvenimu, mokė mane taisyklingai tarti lietuviškus žodžius. Kapitonas Kovas – išmintingas ir patyręs buriuotojas. Jo sumanumo dėka pavyko sumažinti audros zoną iki minimumo. Paulių nuo mažens buriuoti mokė jo tėvas Jurgis Kovas, net 10 kartų buvęs Lietuvos buriavimo čempionu.

Esu laimingas, turėjęs galimybę paburiuoti su „Ambersail”, kurio svarbiausias uždavinys – garsinti Lietuvos vardą pasaulyje. Šį uždavinį laivo įgulos sėkmingai atlieka. Be to, tarsi kviesdami jaunimą į jūrą, jie populiarina ir skatina buriavimą Lietuvoje. Tačiau labai trūksta lėšų laivui išlaikyti. Audrų suniokotą laivą reikia nuolatos remontuoti. Šiuo metu norint su „Ambersail” dalyvauti varžybose, būtina įsigyti naujas bures. Kviečiu visus, galinčius paremti šį nuostabų, greitą ir stiprų, galintį atremti vandenynų audras laivą. (El. adresas: raimundas@ambersail.lt).

Tai tokios trumpos, šio visam gyvenimui įsimintino plaukimo su ne vieną audrą ir uraganą atlaikiusiu laivu „Ambersail” pamokos.

Lauksiu naujų pasiūlymų buriuoti. Gero vėjo, „Ambersail”!

Edvardas Mickus ant „Ambersail” denio prie Majorca krantų.

Ryčio Ambrazevičiaus nuotr.

mo „Kodėl?” nėra ir kad kapitono žodis visiems įgulos nariams yra privalomas. O virš kapitono yra tik Dievas. Jeigu netyčia iškrisi į jūrą, tai bus sudėtinga tave iš jos išgriebti. Kol įgula laivą apsuks, tos vietos, kur iškritai, gali nerasti. O ir bangos tave bus toli nuplukdžiusios.

2010 metų lapkričio 4 dieną 10 valandą ryto mes išplaukėme iš Malto. Pirmoji mūsų sustojimo vieta – Cagliari uostas Sardinijos saloje. Viduržemio jūra buvo rami. Rytas, kaip ir kitos dvi dienos, buvo saulėtas. Dieną ant denio šilta, smagu. Mano budėjimo valandos buvo nuo 4 iki 8 val. vakare ir nuo 4 iki 8 val. ryte. Naktį nuo laivo denio – nuostabus dangus. Žvaigždės didelės. Satelitai. Aplink nei miestų, nei laivų. Nuo mėnulio ant vandens driekėsi įspūdingas, romantiškai šviečiantis jo atspindys.

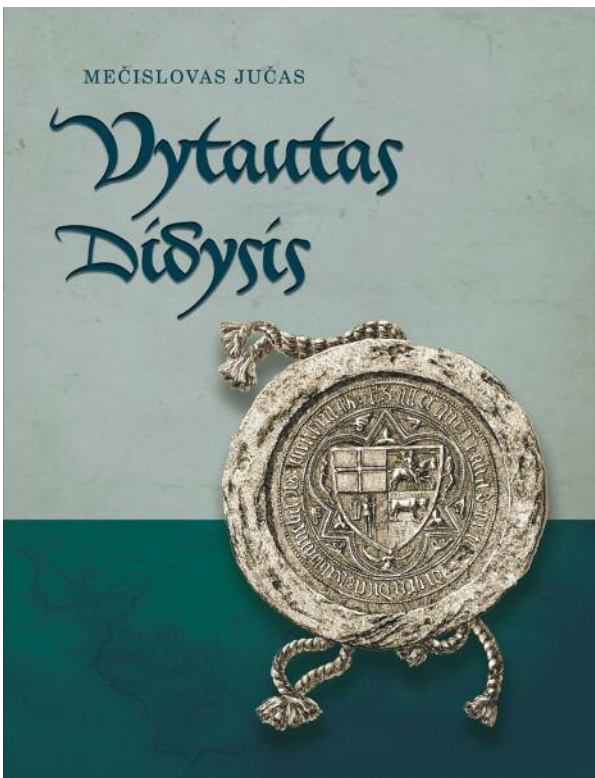

Kapitonas Paulius Kovas ir Arūnas Tamauskas.

Edvardo Mickaus nuotr.

Vytautas Didysis – išskirtinė knyga, puiki Kalėdinė dovana!

Knygos kaina tik \$30!

Mečislovas Jučas, Vilniaus universiteto profesorius, Lietuvių katalikų mokslo akademijos akademikas knygoje pristato Vytautą Didįjį kaip žymiausią Lietuvos valdovą, jo plačią veiklą lemtingą mūsų valstybės likimui. Knygoje pateikiamos naujos išvalgos.

- Didysis karvedys
- Teisingas teisėjas
- Sumanus politikas
- Talentingas karo vadas ir katalikiškojo gyvenimo ugdytojas
- Knyga parašyta sklandžia kalba, neperkrauta mokslinėmis sąvokomis
- Joje gausu spalvotų istorinių nuotraukų.

Knygą galima užsisakyti **Amerikos Lietuvių Tarybos** tinklapyje www.altcenter.org atsiskaitant kreditine kortele arba įsigyti “Draugas” dienraščio administracijoje

SK. 046870

Knygos užsisakymo forma

Vardas, Pavardė

Adresas

Tel: E-paštas:

Čekius rašykite **Lithuanian American Council**
6500 S Pulaski Rd. Chicago, IL 60629

Apie būsimas permainas Lietuvos energetikos srityje

Atkelta iš 7 psl. skeptiškai klausė, abejojo, kaip bus. Bijojo aukštos kainos. Tačiau jokių netikėtumų, kliūčių nebuvo. Svarbiausia, kad biržoje paroduodama daugiau nei 43 proc. visos elektros energijos. Tai didesnės apimtys, nei buvo galvota. Mes pasinaudojome skandinavų Nord Pool Spot principais, ir tai veikia puikiai, geriau nei galima buvo tikėtis.

– Per biržą perkame rusišką elektros energiją?

– Pagrindinis elektros energijos srautas ateina per Baltarusiją. Ten nėra elektros tranzito sąvokos ir sunku pasakyti, kiek jos yra iš Rusijos, kiek iš Ukrainos ar Baltarusijos. Tačiau nekelia abejonų, kad didžiausia dalis yra iš Rusijos. Taip pat, kai būna potvynis Dauguvoje, mes eksportuojame energiją iš Latvijos, kažkiek importuojame iš Estijos, iš Suomijos.

Mūsų tikslas – turėti kuo daugiau šaltinių, iš kurių galime pirkti. Mes džiaugiamės, jog vyksta darbai dėl Lietuvos–Švedijos jungties „Nord Balt“, ir yra visos prielaidos tikėtis, kad 2015 m. visi darbai bus baigti. Taip pat sėkmingai stumiasi darbai, susiję su Lietuvos–Lenkijos elektros jungtimi „LitPol Link“.

– Dalį mums reikalingos energijos gauname iš rusiškų dujų, dalį – iš atsinaujinančių energijos šaltinių, dalį nusiperkame elektros biržoje ir dar šiek tiek pasigaminame patys Elektrėnų elektrinėje. Beje, pastarojoje pagaminta elektra yra kur kas

brangesnė nei ta, kurią įsigyjame biržoje. Gal verta mažinti elektrinės, kuri gamina elektrą iš tų pačių rusiškų dujų, pajėgumus?

– Yra rizika, kad galbūt importas iš Rytų nutrūks arba smarkiai pabrangs, ir tai gali turėti liūdnų pasekmių. Šių metų pradžioje planavome, kad Elektrėnuose pagaminsime 2,5 teravatvalandės, tačiau pasirodė, kad tiek mums nereikia, šiandien galima teigti, kad pagaminome per metus apie 2,3 teravatvalandės. Atsižvelgdami į šių metų patirtį mes matome, kad galime sumažinti gamybą iki 1,7 teravatvalandžių ar net kiek daugiau, užtikrinant būtiną tinklų paskirstymą ir energetinį saugumą.

– Esate ne kartą pabrėžęs atsinaujinančių energetinių išteklių reikšmę ir tai, kad čia reikėtų teikti pirmenybę ekonomiškai naudingiems techniniams sprendimams, tokiems kaip biokuras. Kiek suprantu, biokuras jums atrodo kur kas perspektyvesnis nei vėjo ar kitokios jėgainės?

– Iš tiesų biokuras yra ekonomiškai vienas iš efektyviausių atsinaujinančių energijos šaltinių ir svarbiausia, jog Lietuva turi pakankamus jo išteklius. Mano įsitikinimu, geras ženklas yra tai, kad biokuro panaudojimas labai sparčiai auga.

– Kalbame apie tai, kaip pagaminti kuo daugiau energijos, tačiau gal vertėtų klausti ir kitaip: kaip sumažinti energijos porei-

kius, kaip geriau ją panaudoti?

– Tai, kad reikia tobulinti energijos panaudojimą ir ieškoti racionaliausių jo pavidalų – nekelia abejonų. Kitas klausimas: ar tikrai energijos naudojimo mažinimas yra galutinis tikslas? Dėl to Europos Sąjungoje vyksta įnirtingos diskusijos. Tačiau palyginkime kiek už Lietuvą didesnę Suomiją ir mūsų valstybę. Suomijos kasmetiniai poreikiai – 90 teravatvalandžių energijos. Lietuva sunaudoja net dešimt kartų mažiau energijos.

Ar tikrai turėtume tuo džiaugtis, nes energija – tai ekonomikos kraujas? Mano galva, neturėtume susivilioti idėja mažinti energijos vartojimą, bet veikiau turime siekti vystyti savo ekonomiką, užtikrinant ne tik racionalų energijos panaudojimą, bet ir patikimą jos šaltinį. Šiuo atžvilgiu atominei elektrinei sunku atrasti alternatyvą. Tikiu, kad, nepaisant didelio pasipriešinimo tų, kurie nenori permainų Lietuvos energetikoje, atominė bus pastatyta.

– Tačiau visai neseniai pasirodė pranešimai apie darbus stant Baltarusijoje atominę elektrinę. Ar ji nebus kliūtimi Lietuvos planams?

– Galiu tvirtai pasakyti, kad baltarusių projektas nėra tiek pažengęs, kiek mūsų projektas. Baltarusija neturėjo atominės energetikos patirties, specialistų, todėl pradėti žemės darbai planuojamoje vietoje dar nelabai ką reiškia. Mes esame pažengę kur kas toliau.

Buvau susitikęs su Baltarusijos

ambasadoriumi, išsaciau nuomonę, kad kiekviena valstybė turi visą teisę spręsti, kaip vystyti energetikos sektorių. Tačiau būtina sąlyga, jei planuojama statyti atominę elektrinę, kad būtų paisoma griežtų TATENA reikalavimų, kad būtų altiktas detalus poveikio aplinkai įvertinimas, taip pat būtų tariamasi su kaimyninėmis valstybėmis. Tikiu, kad visų šių sąlygų paisys ir baltarusiai.

– Vis dėlto yra sritis, kurioje galima sutaupyti daug energijos – tai būsto apšiltinimas. Deja, susidaro įspūdis, kad sritis, už kurią atsakingos bent keturios ministerijos, nepateisina lūkesčių?

– Sutinku, kad šiuo metu būsto šiltinimo programa rūpinasi skirtingos ministerijos, kurios į ją žvelgia iš skirtingų taškų. Tikiu, kad visos jos daro, kas geriausia, tačiau aiškaus susitarimo ir politinės valios trūksta. Tačiau tikrai nenoriu vertinti kolegų darbo, nes pagal įstatymą ši sritis nėra pavaldi Energetikos ministerijai. Gal ir prasminga būtų perskirstyti atsakomybę šioje srityje, bet tai nėra paprasta, nes reikėtų keisti Vyriausybės įstatymą, be to, suinteresuotoms ministerijoms vadovauja skirtingų partijų siųsti atstovai.

Nepaisant visų problemų, išlieku optimistas ir šioje srityje. Svarbu, kad būtų pradėti tiksliniai procesai, ir tada judėsime teisinga kryptimi. Net jei judėsime ne taip greitai, kaip norėtūsi, artėsime prie tikslo.

Bernardinai.lt

Lietuvoje „Lithuanian Mercy Lift” darbai gerai žinomi

LAIMA APANAVIČIENĖ

Neseniai organizacija „Lithuanian Mercy Lift” (LML) pažymėjo savo 20-metį. Šios organizacijos nuveikti darbai ir vykdoma veikla paliko ženklų pėdsaką Lietuvoje. Apie kai kuriuos šios organizacijos nuveiktus Lietuvoje darbus kalbėjome su „Draugo” redakcijoje apsilankiusia viešnia iš Lietuvos, Šiaulių ligoninės Onkologijos klinikos direktore **Loreta Rasute Rezgienne** ir ją atlydėjusia LML Sveikatos švietimo programų direktore **Prane Šlutiene**.

Rasa Rezgienė jau ne pirmą kartą lankosi Amerikoje. Ne pirmą kartą ji ir Čikagoje. Prieš keletą metų apie krūties vėžio prevenciją Lietuvoje ji skaitė pranešimą Balzeko lietuvių kultūros muziejuje.

Gydytoja sakė, kad su Prane Šlutiene jos vadovaujama įstaiga dirba jau daugelį metų. „Lietuvoje ‘Mercy Lift’ darbai gerai žinomi. Jau ne pirmi metai, kai JAV tarptautinės plėtos agentūroje registruota labdaros LML organizacija yra pasirašiusi sutartis su penkiais Lietuvos onkologijos centrais – Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje. Šių regionų moterys gali profilaktiškai pasitikrinti krūtis mamografijos tyrimu, kurio pagalba diagnozuojamas krūties vėžys. Tyrimus apmoka LML organizacija, daugiau nei dešimtmetį remianti Lietuvos sveikatos apsaugos sistemą”, – pasakoja Onkologijos klinikos Šiauliuose vadovė. – Turiu pasakyti, kad Šiaulių moterys gerai žino krūties prevencijos akciją.”

Gydytoja sakė, kad tuo metu, kai pradėjo bendradarbiauti su LML, Lietuvoje dar nebuvo Nacionalinės krūties vėžio prevencijos programos, tad profilaktinis moterų patikrinimas buvo pradžia didžiulio darbo. Ji sakė, kad pastaraisiais metais, atsiradus valstybinei programai (pradėta 2005 metų gruodį), dirbti pasidarė šiek tiek lengviau. „Bet, kai valstybė tokia jauna, dar ne visi subrendę tai programai, tai LML pagalba mums labai svarbi.

Į klausimą: „Ar Lietuvos moterys noriai eina tikrintis?”, gydytoja atsakė, kad šiuo metu moterys dažniau tikrinasi. „Akcijų metu per dieną padarome 50–70 mamogramų (kalbu apie Šiaulių regioną). Tai aišku, nėra didelis skaičius. Europos šalyse jis daug didesnis. Ten mamogramos padaromos 80 proc. tiriamojo

amžiaus moterų. Toli gražu mūsų pasiekimams iki to. Bijau apsirikti, tačiau per visą Lietuvą patikriname apie 30 proc. moterų. Reikia įdėti dar daug darbo, tačiau pradžia yra ir noriu dar kartą naudodamasi proga padėkoti LML organizacijai, kurios parama mes galime pasinaudoti”.

„2010 metais Šiaulių onkologijos klinikoje, ‘Lithuanian Mercy Lift’ sveikatos švietimo paramos programos mamografiniai patikrinimai buvo vykdomi gegužės mėnesio šeštadieniais ir birželio 5 ir 12 dienomis. Iš viso patikrinime dalyvavo 300 moterų iš Šiaulių miesto, Šiaulių rajono, Radviliškio, Pakruojo, Palangos, Kelmės, Akmenės, Telšių ir Joniškio rajonų.

Loreta Rasutė Rezgienė.

To patikrinimo metu vien šiais metais išaiškinti 23 pataloginiai pokyčiai krūtyse – gerybiniai navikai, cistos ir fibroadenomos, rasti 3 piktybinio auglio įtarimai ir 1 piktybinis”, – į pokalbį įsiterpė Pranė Šlutiene.

R. Rezgienė papasakojo, kad Šiaulių Onkologijos klinikoje naudojamas vienas iš geriausių skaitmeninių mamografų aparatų Lietuvoje ir kad patikrinimus jos atlieka net įkalinimo įstaigų moterims. „Labai gražiai dirbome su įkalinimo įstaigų moterimis. Iš tokios vietos moteris niekada neateis pasitikrinti savarankiškai. Įdomu, kad dabar, prabėgus laikui nuo pirmųjų patikrinimų, mūsų prašo atvykti su paskaitomis, su patikrinimais. Vadinasi įvertina mūsų darbą, pasitiki mumis. Net ir tų įstaigų žmonės supranta, kad sveikata reikia rūpintis, – pasakojo gydytoja. – Šiuo metu mūsų veikla išsiplėtė.

Pradedame jau ir gimdos kaklelio patikrinimus. Štai šiandien aš esu čia, bet žinau, kad Šiauliuose vyksta paskaita apie gimdos kaklelio prevenciją.”

„LML padaryta pradžia ir mus, gydytojus, ne tik įtraukė į veiklą, bet atvėrė daugelį kelių. ‘Mercy Lift’ organizacija švenčia savo 20-mečio sukaktį, ir aš atvykau pareikšti padėką visai organizacijai ir asmeniškai P. Šlutienei. Žinau ir kitas šios organizacijos veiklas, esu prisilietusi ir prie jų autizmo, ir prie AIDS projektų. Visi jie labai reikalingi Lietuvai. Padedant šiai organizacijai mes išmokome dirbti. Kai šitiek metų buvome mokytis, mums žymiai lengviau dirbti ir su Nacionaline programa”, – gražiu

Pranė Šlutiene.
Dalius Cidzikaitės nuotraukos

žodžiu apie LML atsiliepia gydytoja.

R. Rezgienė pasakoja, kaip kada atvykusi į Lietuvą P. Šlutiene sužinojo, kur Lietuvoje yra mamografai ir pasiūlė jų klinikai dalyvauti profilaktikos projekte. Klinikos vadovės žodžiais, jie labai tuo apsidžiaugė, mat tais laikais savivaldybės mažai rėmė profilaktinius patikrinimus, o jų tikrai reikėjo. Pirmoji tokia akcija-parama buvo skirta Motinos dienai. Nuo to laiko kasmet tokios akcijos tęsiasi 4–6 šeštadienius. „Vos paskelbiami laikraštyje telefono numerį, kuriuo galima užsirašyti patikrinimui, jau pirmą dieną užpildome visus 6 šeštadienių registracijos lapus”, – džiaugiasi klinikos vadovė.

Miesto moterys bet kada gali ateiti pasitikrinti, bet projekto vykdytojams labai svarbu buvo pritraukti atokiau nuo Šiaulių gyvenančias moteris. Šia programa siūloma pasinaudoti socialiai neapdraustoms, neturinčioms siuntimo, praradusioms ne tik socialines garantijas, bet ir socialinius ryšius, nedeklaravusioms gyvenamosios vietos, uždarbiaujančioms Lietuvoje ar užsienyje moterims.

Prevencijos programos išlaidos – tai ne tik mamogramos padarymas. Tai ir moterų iškvietimas, telefono skambučiai, lankstinukų paruošimas, informacijos sklaida. Mamogramai atlikti reikalingi filmai, ryškalai, nuotraukos – viskas įeina į patikrinimo kainą. Kasmet pildomos norinčių

pasitikrinti moterų anketos, kuriose nurodoma ne tik kas atlikta, bet ir kas numatoma daryti su kiekviena moterimi – ar ji išleidžiama sveika, ar jai skiriamas gydymas, ar ji siunčiama į ligoninę operacijai. Viena anketa lieka klinikos archyve, kita atiduodama P. Šlutienei. „Kasmet randame vėžių. Daug randame ir priešvėžinių darinių, kuriuos reikia stebėti. Žmogaus nepaleidžiame. Esame onkologijos klinika, tad iš karto rūpinamės tolimesniu ligonio gydymu. Radus darinį iš karto padaroma echoskopija ir, esant reikalui, biopsija. Taip pat suteikiame informaciją apie visas Lietuvoje esančias Onkologijos ligonines, ligonė turi teisę pasirinkti, kur jai gydytis”, – pasakoja apie tolesnę prevencijos eigą klinikos vadovė.

„Reikia pasidžiaugti, kad kasmet vis daugiau moterų atvyksta pasitikrinti profilaktiškai. Tas džiugina. Lietuvoje dingo baimė. Apie savo onkologinę ligą moteris nebijo papasakoti savo pažįstamiems, draugams. O neseniai, prisimenu, būdavo atvejų, kad net savo vyrui moteris bijodavo pasakyti, jog serga vėžiu”, – pasakoja P. Šlutiene.

Šiaulių apskrities ligoninės Onkologijos klinika aktyviai vykdo Nacionalinę krūties vėžio prevencijos programą – klinikoje atliekamos mamografijos, leidžiančios nustatyti menkiausius krūties pakitimus. Tai vienintelė Šiaulių apskrityje gydymo įstaiga, turinti naujovišką mamografą.

„Nacionalinė krūties vėžio prevencijos programa skirta 50–69 metų moterims, kurioms nėra nustatyta onkologinių susirgimų. Krūties vėžiu ar kita onkologine liga sergančios moterys nėra šios programos dalyvės, nes jos jau gydomos bei konsultuojamos specialistų. Tai dar niekada nesirgusių moterų patikrinimas. Statistika teigia, jog krūties vėžiu dažniausiai serga 45–75 metų moterys. Dažniausiai diagnozuojamas II stadijos vėžys.

Taigi, moterys labai domisi šia programa. Smagu, kad valstybė, turėdama gražų LML pagalbos Lietuvai pavyzdį, suprato, kad būtina moteriai padėti. Nacionalinės krūties vėžio prevencijos programa yra nemokama. Moterys turi gauti šeimos gydytojo siuntimą ir registruotis Onkologijos klinikoje. Bet kurio amžiaus moteris, turinti nusiskundimų ar įtarimų, kad yra kokių nors krūties pakitimų, kreipiasi į šeimos gydytoją dėl siuntimo konsultuotis”, – apie šių dienų darbus pasakoja klinikos vadovė. – Taigi prieš keletą metų ‘Mercy Lift’ pradėta programa įgavo pagreitį, į ją įsiliejo ir valstybinė programa. Tad esame dėkingi mūsų rėmėjams JAV už daug metų teiktą pagalbą, Pranei Šlutienei už nuolatinį rūpestį Lietuvos moterų reikalais. Džiaugiuosi gražia LML sukaktimi ir naudodamasi proga dar kartą sveikinu šią organizaciją bei jos narius ir aukotojus ir dėkoju visų Lietuvos moterų vardu”, – kalbėjo R. Rezgienė.

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIOJO LAIDOS

2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klausykite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Lietuvos regionų margumynai

2012 metus siūloma skelbti Tarmių metais

Lietuvos Etninės kultūros globos taryba 2012-uosius metus siūlo paskelbti Tarmių metais. Taryba, siekdama populiarinti lietuviškas tarmes, siūlo parengti ir įgyvendinti valstybinę programą, kurios tikslas – populiarinti, puoselėti ir saugoti tarmę kaip gyvąją tradiciją, kelti pagarbą tarmėms.

Pasak Etninės kultūros globos tarybos pirmininkės Dalios Urbanavičienės, „tarmė tiems, kurie kalba tarmiškai, yra pirmoji ir tikroji gimtoji kalba. Tarmėse slypi vietinio tapatumo, vietinės kultūros ir mentaliteto išraiška. Lietuva gali pasigirti ypač turtingu tarmių palikimu, nes nė vienoje kitoje Europos valstybėje tokioje mažoje teritorijoje nėra tiek daug ir tokių skirtingų tarmių, kurios tarpusavyje skiriasi kur kas labiau negu daugumos didesniųjų kraštų kalbos. Tuo tarpu gyvoji tarmių tradicija Lietuvoje sparčiai nyksta, nes vyrauja neigiama visuomenės nuostata tarmių atžvilgiu, o valstybė dar per mažai dėmesio skiria šiai padėčiai gerinti”.

Šiuo metu visoje Europoje kyla su-

sidomėjimas tarmėmis. Europos Sąjunga skatina išlaikyti vietines kalbas. Tarmės yra viena iš valstybės saugotinų nematerialaus kultūros paveldo rūšių, todėl toks apsisprendimas taptų ryškiu poslinkiu, įgyvendinant UNESCO Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvenciją, kurią mūsų valstybė priėmė 2006 metais.

„Tas, kuris nori žinoti, kaip kalbėjo mūsų proseneliai, turi atvažiuoti pasiklausti, kaip kalba lietuvis valsietis”, – XX a. pradžioje kalbėjo garsus prancūzų kalbininkas Antoine Meillet, taip apibūdindamas lietuvių kalbos archajiškumą ir svarbą indoeuropiečių prokalbės rekonstrukcijai. „Kalba šių dienų kalbininkui yra archyvas, kuriame jis randa nemažą dokumentų tautos istorijai”, – 1923 m. rašė Kazimieras Būga, o Antanas Salyš pridėjo: „Lietuvių kalba, kaip ir visos kitos pasaulio kalbos nėra visur vienoda, bet suskilusi tarmių tarmėmis. Tačiau visos tos tarmės ir šnekotos yra tos pačios lietuvių kalbos dukterys.”

Etninės kultūros globos tarybos informacija

Marijampolės kraštotyros muziejui – istorinis paveikslas

Dailininkės Neringos Krivičienės paveikslas „Istorijos potėpiai. Vytautas Didysis” buvo pristatytas Marijampolės kraštotyros muziejuje. Paveikslo autorė prisipažino, kad kurti kunigaikščio Vytauto Didžiojo atvaizdą nebuvo paprasta.

Ilgus mėnesius tapytoja gilinosi į istorinius šaltinius, ieškojo tinkamo būdo valdovo asmenybei išreikšti. Labiausiai iš istorijos puslapių N. Krivičienei įstrigo neįvykęs valdovo karūnavimas, todėl karūnos šešėlį ji

sumaniai paslėpė kūrinio potėpiuose. Pats Vytautas Didysis pavaizduotas sodriame fone susimąstęs, kiek pavargęs, todėl dailininkė paveikslą linkusi pavadinti „Prarasta karūna”. Jos teigimu, būta kelių bandymų, kuriuos užklojo dažų sluoksnis.

Paveikslas „Istorijos potėpiai. Vytautas Didysis” Marijampolės kraštotyros muziejuje bus rodomas iki pat naujų metų. Paveikslo tapymą paskatino Marijampolės Vytautų klubas.

Lrt.lt

Kalėdų koncertai Užutrakio dvare

Romantiškasis Užutrakio dvaras kviečia praleisti tris šventinius vakarus su klasikine muzika. Po beveik metus trukusių restauravimo darbų duris pravers prabangi Gobelenų salė, kurioje gruodžio pabaigoje įvyks šventiniai Kalėdų koncertai. Tarp koncerto dalių žiūrovams bus pasiūlyta pasimėgauti tradicinės karaimų virtuvės patiekalais ir gėrimais, taip

pat nemokama išvyka po Užutrakio rūmų sales bei parodas. Rūmuose vyks menininkų autorinių darbų bei 2010 m. tapybos ir fotografijos paroda „Lentvario parko slėpiniai”. Kalėdų nuotaika spinduliuojančiuose koncertuose Užutrakio dvare bus pristatytos trys skirtingos programos.

Bernardinai.lt

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Brangiai sesei

A † A
sk. REGINAI VAITKEVIČIENEI

išėjus į Amžinuosius miškus anapus saulės, jos vaikams sūnui VYTAUTUI, sūnui ARVYDUI ir dukrai MILDAI su šeimomis reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Vyr. sk. „Mirgos” būrelis

Tėvelio, aktyvaus asmens lietuviškoje veikloje

A † A
JUSTINO KIRVELAIČIO

netekus, reiškiame nuoširdžią ir gilią užuojautą Lietuvių Fondo tarybos nariui VYTENIUI KIRVELAIČIUI, broliui AUDRIUI su šeima, artimiesiems bei draugams.

Lai gražūs prisiminimai suteikia jums visiems stiprybės.

Netekties valandą liūdime ir gedime kartu.

Lietuvių Fondo taryba ir valdyba

Brangiam Tėveliui ir Seneliui

A † A
JUSTINUI KIRVELAIČIUI

mirus, užjaučiame jo sūnus VYTENĮ ir AUDRIŲ su žmona VILIJA, anūkus INDRAJĄ ir KOVĄ bei kitus šeimos narius ir kartu liūdime.

Gražina Vitienė
Alida Vitaitė-Dow
Gaile ir dr. Robertas Vitai

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami. Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius
4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632
12401 S. Archer Ave. Lemont, IL 60439

1-773-523-0440

♦**Gruodžio 19 d., sekmadienį**, 1 val. p. p. Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL 60439) vyks susitikimas su istorinio-dokumentinio filmo „Pavergtųjų sukilimas“ kūrybinės grupės nariais: direktore Agne Zalanskaite, operatoriumi Andriumi Bartkumi ir žurnalistu Vidmantu Valiušaičiu. Filmas skirtas 70-osioms 1941-ųjų metų įvykių metinėms įamžinti.

♦**Gruodžio 20 d., pirmadienį**, Bendruomeninės Susitaikymo Sakramento apeigos su asmenine išpažintimi Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje vyks nuo 6:30 val. v. (Kūčių ir Kalėdų dieną išpažinčių nebus klausoma). Išpažinčių klausoma šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 5 val. p. p. iki 5:50 val. p. p. Daugiau informacijos galite gauti pas misijos seselę Laimutę tel. 630-243-1070, el. paštu: ses.laimute@yahoo.com arba misijos raštinėje, 630-257-5613.

♦**Socialinių reikalų skyrius** Lemonte maloniai kviečia gruodžio 22 d., trečiadienį, 1 val. p. p. atvykti į filmų popietę. Bus rodoma dokumentinio filmo „Židikai“ (Mažeikių rajonas) iš ciklo „Mūsų miesteliai“. Filmai rodomi PLC skaitykloje, šalia Bočių menės.

♦**Filisterių skautų sąjungos** Čikagos skyriaus sueiga įvyks 2011 m. sausio 8 d. (šeštadienį) 4 val. p. p. Ypatinga sueigos viešnia – Daiva Markelytė, naujos knygos „White Field, Black sheep“ autorė. D. Markelytė pasidalins išpūdžiais, pasirašys knygoje. Sueiga metu knygą bus galima įsigyti. Sueiga vyks pas fil. Bielskus, Hinsdale, IL. Dėl tikslaus

adreso prašome skambinti fil. Jolandai tel. 630-257-2558.

♦**Švč. Mergelės Marijos Gimimo** parapijos salėje, 6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629, gruodžio 31 d. organizuojamas Naujų metų sutikimas. Vakara ves Genovaitė Bigenytė ir kun. Jaunius Kelpšas. Muzikinę programą atliks Ligita ir Algimantas Barniškaiai. Kaina – 60 dol. Vietas prašome užsisakyti iki gruodžio 26 d. tel. 773-776-4600.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Kviečiame sutikti Naujuosius** metus! Gruodžio 31 d. 8 val. v. atvykite į 234 Alexander Ave., Howell, NJ 07731. Išpūdingą šventinį vakarą žada diskotekos vedėjai iš Connecticut Arvydas ir Rimas. Dainuos Donatas Bukauskas. Bus šventinė vakarienė. Auka – 70 dol. suaugusiems, 10 dol. vaikams. Prašome vietas užsisakyti iki gruodžio 15 d. tel. 732-581-8796 (Rasa) arba 732-317-9195 (Laurynas).

♦**Kviečiame sutikti Naujus metus** Detroit Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre, Southfield, MI, 2010 m. gruodžio 31 d. Šventė prasidės 8 val. v. Bilietus užsisakyti galite pas Rasą Karvelienę (tel. 248-380-1363).

SKELBIMAS

Aukštos indėlių palūkanos.
2.25 proc. dvejiems ir 2.50 proc. trejiems metams terminuotas indėlis California Lithuanian Credit Union Santa Monica, California
Tel. **310-828-7095**
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Savo draugus, gimines, pažįstamus artėjančių Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga galite pasveikinti per dienraštį „Draugas“. Sveikinimo kaina – 25 dol. Laiškus su sveikinimo tekstu siųskite „Draugo“ administracijai, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

„Draugo“ knygynelyje galite įsigyti kalėdaičių ir nusipirkti Kalėdinių atvirukų. Graži kalėdinė dovaną – 2011 metų kalendorius (kaina – 7 dol.).

Tel. pasiteiravimui 773-585-9500.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

KALĖDINIAI SVEIKINIMAI

Giminėms ir draugams linkiu linksmų šv. Kalėdų ir palaimintų – sveikų 2011 metų.

Genie Juodikienė
Chicago Ridge

***Petras Brizgys** sveikina visus savo gimines ir artimuosius Šv. Kalėdų proga ir linki, kad Kalėdų džiaugsmas ir viltis juos lydėtų visus Naujus Metus.*

Kūdikėlio Jėzaus gimimo šventės proga sveikiname savo gimines, draugus ir pažįstamus. Linkime sveikų ir laimingų 2011 metų.

Kazys ir Elena Majauskai

Gruodžio 5 d. LR generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė Navy Pier gausiai susirinkusiems žiūrovams pristatė Lietuvos tautinių šokių ansamblį „Grandis“. Smagi, pusvalandį trukusi programa užbaigta bendru šokiu „Kalvelis“, į linksmą sūkurį galiausiai įtraukusiu ir žiūrovus. Kolektyvo „Grandis“ šokius lydėjo gausūs plojimai, o mažieji žiūrovai smalsiai stebėjo šokėjus iš savo vietų arčiausiai scenos.

Gintaro Grinkevičiaus nuotraukoje grupė „Grandies“ šokėjų.

SKELBIMAI

• Našlaičių Globos komitetas

praneša, kad gruodžio mėnesį iki 15 d. aukojo: **\$5,000** – Lucy Vida ir John Rutenis, Vero Beach, FL. **\$875** – Lietuvos Našlaičių globali Ilginių šeima paaukotas aukas paskyrė a. a. mamos Stasės Ilginienės atminimui. Aukos nuoširdžiai suaukojo šie geradariai: Patricia Nelia Paulauskaitė, Antoinette ir Raymond Stropus, Ramona ir Antonio Grigorio-Šleivys, Ona ir Jonas Gradinskai, Kristina Likanderytė, Rita ir Antanas Rašymai, Dana Bazienė, Vanda Aleknienė, Irena ir Vladas Meilė, Aldona Šmulkštienė, Dalia ir Kęstutis Ječiai, Elena ir Kazys Majauskai, Jeronimas Gaižutis, Dana ir Romas Puodžiūnai. **\$400** – Teklė Bogušas, South Boston, MA; Diana ir Arvydas Alginai, Riverside, IL. **\$350** – Nancy Snyder, Fredericksburg, VA. **\$300** – Joan A. Stoškus, Palos Park, IL; Danutė G. Biečiauskas, MD, Cincinnati, OH. **\$250** – Arūnas Gasparaitis, Elmwood Park, IL; Dalia ir Rimantas Bitėnas, Bronxville, NY. **\$200** – Elena ir Jonas Radas, Livonia, MI; Knights of Lithuania, Council 46, Herrick Center, PA; Genovaitė ir Algis Kiudulai, Lake Geneva, WI; John P. Jasin, Potomac, MD. **\$170** – Bernice ir A. Mikatavage, Minersville, PA. **\$150** – Aldona Andrijonas, Oak Lawn, IL; Julia ir Pranas Zaranka, Livonia, MI; Catherine ir Gregory Cierpial, Linden, NJ; Kristina ir Victor Nakai, Falls Church, VA; Jane C. Simanis, Washington, DC; G. ir A. Skucas, San Antonio, TX; Marlene ir William Snyder, Elmhurst, IL; Julius D. Staniškis, Macedonia, OH; Therese Ann ir Thomas Liutkus, North Royalton, OH; Rima Sell, Orland Park, IL; Ona Puzinauskas, River Forest, IL; Albert M. Druktenis, MD, Manchester, NH; Aldona Backaitis, Great Falls, VA; Chicago Lithuanian Women's Club;

Suzanne ir Edward Zemaitis, Woodhaven, NY.

\$145.05 – Justas Vilgalys (atsiūsta per Microsoft Matching Gifts Program) **a. a. Irenos Vilgalienės atminimui.** **\$100** – Janina ir Feliksas Bobinai, Berwyn, IL. **\$50** – Brigid ir Rimas Lukas (Ray ir Andrew vardu), Interlaken, NJ. **\$40** – Betty ir Frank Kwader, Jackson, PA.

Kalėdos, Kristaus gimimo šventė, tai džiugus metų laikotarpis. Jūs, mielieji globėjai, pradžiuginate Lietuvos našlaičius, papuolusius į sunkią padėtį. Lai ateinančios šventės ir Jūsų dosnumas pradžiuoja ir Jus. Ačiū Jums, kad globojate Lietuvos vaikus! Nuoširdžiai linkime Jums širdžiai ramybės ir linksmų šv. Kalėdų! Sveikų ir laimingų 2011 metų!

Lietuvos Našlaičių Globos komitetas (Lithuanian Orphan Care), Fed. Tax ID #35-412419, 2711 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel.: 1-773-476-2655.

• „**Saulutė**“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams bei studentams Lietuvoje. Aukojo: Paul ir Lisa Kusak **\$10,000**, Steponas Stonys **\$25**, Google **\$50**, Walter Konauka **\$100**, Rita Meškauskaitė **\$100**, Mary Oksaitė Kriaučiūnas **\$1,000**, Sofija Ripskienė **\$20**, Kristina Vaičiūnaitė **\$25** 21 m. Valentino Audrevičiaus rankų protezams, Jurgita Gvidienė **\$400** Alytaus „Caritui“; tęsiant vaikų metinę paramą Birutė Gylienė **\$300**, Laura Kriaučiūnaitė **\$720**, Algimantas ir Virginija Gureckai **\$240**, Teklė Bogušas **\$400**, Jūratė Augienė **\$360**; Meilutė Kusak **\$600** studentės paramai. Labai ačiū. „**Saulutė**“ (**Sunlight Orphan Aid**), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-6435.